

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI

CAMİ GÖREVLİLERİNİN MÜZİK ALANINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ (NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Ayça KILINÇ

Niğde
Haziran, 2019

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI

CAMİ GÖREVLİLERİNİN MÜZİK ALANINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ (NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Ayça KILINÇ

Danışman
Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU

Niğde
Haziran, 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Cami Görevlilerinin Müzik Alanına İlişkin Görüşleri (Niğde İli Örneği)**” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez/seminer yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. / / 2019

Ayça KILINÇ

ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU danışmanlığında Ayça KILINÇ tarafından hazırlanan “Cami Görevlilerinin Müzik Alanına İlişkin Görüşleri (Niğde İli Örneği)” adlı bu çalışma Jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih:21/06/2019

JÜRİ:

Üye (Danışman) : Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU

Üye :Prof. Dr. Feyzan GÖHER VURAL

Üye :Doç. Dr. Onur ZAHAL

ONAY :

Bu Yüksek Lisans Tezinin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...../...../2019

Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Eğitimin gelişimde kalıcı davranış değiştirme sonuçları doğurduğu düşünüldüğünde, bireyin doğumundan başlayıp ölümüne kadar devam eden, ona bu zaman diliminde bilgi ve beceri kazandıran, onu hayata en doğru ve donanımlı olarak hazırlayan bir süreç olarak karşımıza çıktığı görülmektedir.

Müzik denince akla ses ve sessizliğin uyumu gelir. Bu uyum belli programlar ve disiplin altında melodiyi oluşturur. Müziğin insan hayatına en önemli katkısı sosyalleşmeyi ve iyi ilişkiler kurmayı sağlamaktır.

Müzik eğitimi kişiye müziksel disiplin ve davranış kazandırırken, kazanılan bu davranışların uygun yöntem ve programlar ile gelişmesinin sağlanması, çevre ile iletişimin ve paylaşımın artması, alınan eğitimin kalitesiyle doğru orantılıdır. Müzik tek başına bireysel bir olgu gibi gözükse de, insanın duygularını ifade ederek toplumla iletişim kurmasını sağlayan toplumsal bir olgu haline dönüşmüştür. Din ve dini bilimlerle ilgili olan etkileşimi de zaman içinde benimsenen ve kabullenilen dini müzik bilimini oluşturmuştur. Tanrı ile iletişim kurma, dua etme, yalvarma, şükretme aracı olarak görüldüğünde; müziğin dindeki etkin rolü de açıklanmış olur. Cami görevlilerinin dini bilgileriyle toplumu aydınlatan, örnek olan ve insanlar üzerinde çok etkin bir role sahip kişiler oldukları göz önüne alındığında müziğe olan bakış açıları, günlük ve iş hayatlarında müziğe ne kadar ve ne şekilde yer verdikleri merak konusu olmuş hazırlanan bu çalışma ile arasındaki bağlar ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çalışma sürecimde bana manevi olarak destek olan eşim Rüstem KILINÇ'a ve benden yardımlarını hiç esirgemeyen danışmanım, Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU'ya teşekkürü bir borç bilirim.

...../...../2019

Ayça KILINÇ

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ

CAMİ GÖREVLİLERİNİN MÜZİK ALANINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ (NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)

KILINÇ, Ayça
Müzikoloji Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU
Haziran 2019, 89 sayfa

Müzik üzerine siyasetçiler, eğitimciler, edebiyatçılar, felsefeciler gibi birçok disiplinden fikir beyan edenler yanında din adamları da bulunmuş; hatta en çok merak edilenler arasında yer almışlardır. Din adamlarının “değer” açısından müziği nasıl ele aldıkları, müziğin bir eğitim öğretim aracı olarak hayatlarında nasıl yer edindiği, kısacası; sadece söylemlerinde değil, yaşantılarında da müziğin nasıl roller üstlendiği bu araştırmanın merkezindedir. Müzik işlevsel midir? Yoksa sadece bir eğlence aracı mı? Din eğitiminin bir “eğitsel” aracı mıdır? Yoksa “bireysel” sosyalleşme veya “grupsal” sosyalleştirmelerinde bir aracı mı?

Din görevlileri içerisinde ‘cami görevlilerine’ (imam-hatip ve müezzinler), halkla en fazla ilişki içerisinde bulunan ve örnek olan kişiler olması nedeniyle büyük görevler düşmektedir. Cami görevlilerinin, dini bilgileriyle toplumu aydınlatan, rol model olan ve insanlar üzerinde çok boyutlu bir etki gücüne sahip kişiler oldukları düşünüldüğünde, müziğe olan bakış açıları, toplum ve müzik ilişkisi hakkındaki görüşleri, günlük ve iş hayatlarında müziğe ne kadar ve ne şekilde yer verdikleri merak konusu olmuş; hazırlanan bu çalışma ile birtakım sorulara cevaplar aranmıştır.

Araştırmanın verileri; uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmış, Likert tipi anket formunda bulunan 28 soruyu cevaplamaya gönüllü 82 cami görevlisinin görüşleri alınarak toplanmıştır. Din ve müzik olgularının ilişki yönlerinin bir tür belirleyicisi olan cami görevlilerinin müziksel algılarının belirlenmesine yönelik durum tespitinin yapıldığı betimsel bir çalışmadır. Anket yöntemi ile verilerin elde edildiği bu çalışmada sorulara verilen cevaplar tablolaştırılarak yorumlanmış; bulgular ve öneriler ortaya konulmuştur. Cami görevlilerinin, toplum-müzik ilişkisi hakkındaki görüşlerinin saptanması, toplumu yönlendirmede önemli fonksiyonları olan din

görevlilerinin müzik algılarının ortaya konulması, müzik bağlamında topluma nakledecekleri fikirlerin saptanmaları açısından da önem taşımaktadır.

Araştırma sonucunda, cami görevlilerinin öğrenim gördükleri esnada müzik derslerini yeterli ölçüde almadıkları görüşünde oldukları; bu nedenle mesleklerinde müziği doğru ve yerinde kullanamadıkları, genel anlamda dini müzik formlarını bilmedikleri, enstrüman çalamadıkları ortaya çıkmıştır. İlahi topluluklara ve orkestralara üye olmadıkları, kurs, seminer ve çalıştaylara katılmadıkları ancak tüm bu yeterliliklere sahip olmak gerektiği görüşünde oldukları; sosyal anlamda ise yaşadıkları bölgenin müzik kültürünü ve şahsiyetlerini tanımadıkları, günümüz dini müzik akımlarını beğenmedikleri fakat doğru davranış ve düşünceleri kazandırmada müziğin etkin bir güç olduğunu bildikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Müzik, Din, Cami Görevlileri, Dini Türk Müziği, İslamiyet, Çalıştay, Enstrüman*

ABSTRACT
THE GRADUATE THESIS

**THE OPINIONS OF THE MOSQUE OFFICIALS ABOUT MUSIC:
SAMPLE OF NIGDE**

KILINÇ, Ayça
The Musicology Major
The Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Serenat İSTANBULLU
June 2019, 89 pages

There are the clergymen besides the ones from many disciplines such as politicians, educators, literati, and philosophers who have given an opinion on music; even they have ranked among the most being wondered ones. How they deal with music with regard to “value”, how music as a means of the education and training has gained ground in their lives, in short; what kind of roles music undertakes not only in their speeches but also in their livings are in the center of this study. Is music functional? Otherwise, is it just an entertainment means? Is it an “educational” means of religion education? Or else, is it a means of “individual” socialization or being socialized in “group”?

Since ‘the mosque officials’ (sect leader – preacher – muezzin) among the clergymen have the most relationship with the public and are the pacemakers, some big duties fall to them. When being thought that the mosque officials enlighten the society with their religious knowledge, they are the role models; and they have a multi-dimensional effect on people, their viewpoints of music, their opinions on the relationship between the society and music, and how much and in what ways they allow music in their daily and professional lives are a matter of curiosity; with this study being prepared, the answers are sought for a number of questions.

The research data is gathered by taking the opinions of 82 mosque officials who are willing to answer the 28 questions in the form of the Likert scale survey prepared in accordance with the experts’ opinions. It is a descriptive study which is a kind of determinant of the associative aspects of the religion and music, and which determines the situation devoted to specifying the mosque officials’ musical perceptions. In this study in which the data is obtained via the survey method, the answers given to the questions are commented by being tabulated; the findings and

suggestions are put forth. Determining the mosque officials' opinions on the society-music relationship, putting forth the music perceptions of the clergymen who have important functions of canalizing the society have an importance from the point of determining the ideas in the context of music which are transferred to the society.

In consequence of the study, these following conclusions are reached: The mosque officials have the opinion that they didn't sufficiently take their music lessons while they received the education; for this reason, they can't use music in their professions accurately and in place, they don't generally know the religious music forms, they can't play an instrument, they don't have any memberships of hymn bands and orchestras, they can't attend any courses, seminars and workshops; however, they have the opinion that they need to have all these qualifications; socially they don't know the music culture and figures in the region where they live, they don't like the today's religious music movements, but they know that music is an effective might to adopt the right behaviors and thoughts.

Key Words: *Music, Mosque Officials, Religious Turkish Music, Islam, Workshop, Instrument.*

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiv
EKLER LİSTESİ.....	xv

I.BÖLÜM

1. GİRİŞ

1.1. Müzik ve Din.....	1
1.2. Dini Müzik.....	2
1.3. İslamiyet'ten Sonra Türk Dini Müzik.....	4
1.4. Türkiye'de Dini Müzik.....	6
1.5. Türkiye'de Din Görevlilerinin Müzik Eğitimleri.....	8
1.6. Türkiye'de Din Görevlileri ve İş Bölümleri.....	9
1.7. Cami Görevlilerinin Toplum Üzerindeki Etkileri.....	10
1.8. Toplumsal Gelişimde Cami Görevlilerinin Yeri ve Önemi.....	11
1.9. Türkiye'de Din Görevlilerinin Toplumsal Faaliyetleri.....	11
1.10. Araştırmanın Problem Cümlesi.....	12
1.10.1.Alt Problemler.....	12
1.11. Araştırmanın Amacı.....	13
1.12. Araştırmanın Önemi.....	13
1.13. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	13
1.14. Sayıtlar.....	13
1.15. Tanımlar.....	14

II.BÖLÜM

2. İLGİLİ ALAN YAZINI	16
-----------------------------	----

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM	
3.1. Araştırma Modeli.....	20
3.2. Araştırma Evreni ve Örneklemi.....	21
3.3. Veri Toplama Yöntemi.....	21
3.4. Verilerin İşlenmesi.....	21
3.5. Verilerin Analizi.....	23

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM	
Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Cami Görevlilerinin Demografik Karakteristiklerine Yönelik Bulgular.....	24
Cami görevlilerinin Yaş aralıklarına Yönelik Bulgular.....	24
Cami görevlilerinin Eğitim Durumlarına Yönelik Bulgular.....	25
Cami Görevlilerinin Mesleki Unvanlarına Yönelik Bulgular.....	26
Cami Görevlilerinin Mesleki Kıdemlerine Yönelik Bulgular.....	27
Cami Görevlilerinin Medeni Hallerine Yönelik Bulgular.....	28
Cami Görevlilerinin Sahip Oldukları Çocuk Sayısına Yönelik Bulgular.....	29
4.1. Cami Görevlilerinin Mesleki Müzik Eğitime Yönelik Görüşleri.....	29
4.1.1.Cami Görevlilerinin Mesleklerine Yönelik Almış Oldukları Müzik Eğitiminin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri.....	30
4.1.2.Cami Görevlilerinin Yeteri Kadar Makam Ve Müzik Bilgileri Olmasına İlişkin Görüşleri.....	31
4.1.3.Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarına(İlahi-Durak-Salat-Ezan-Kamet vb.) Yönelik Mesleki Eğitimlerini Yeterli Bulmalarına İlişkin Görüşleri.....	32
4.1.4.Cami Görevlilerinin Din Öğretimi Veren Kurumlarda Haftalık Ders Programlarında Müzik Eğitime Yeteri Kadar Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri.....	33

4.1.5. Cami Görevlilerinin Din Eğitimi Veren Kurumlarda Mesleğe Yönelik Müzik Eğitiminin Artırılması Gerekliliğine İlişkin Görüşleri.....	34
4.1.6. Cami Görevlilerinin Üye Oldukları Müzik Topluluğuna İlişkin Görüşleri.....	35
4.2. Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzikten Faydalanma Durumlarına ilişkin görüşleri	36
4.2.1. Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Cami Görevlilerinin “Meslek Hayatlarında Müziği Kullanmalarına İlişkin Görüşleri.....	37
4.2.2. Cami Görevlilerinin Çalgı Çalma durumlarına Yönelik Bulgular.....	38
4.3. Cami Görevlilerinin Müzik Eğitimi Alma Gerekliliğine Yönelik Görüşleri.....	38
4.3.1. Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzik Eğitime Yönelik Kurs, Seminer, Çalıştayların Gerekliliğine İlişkin Görüşleri.....	39
4.3.2. Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzik Eğitime Yönelik Kurs, Seminer, Çalıştaylara Yeterli Ölçüde Katılma Durumları.....	40
4.3.3. Cami Görevlilerinin İlköğretim Okulları Ve Ortaokullardaki Müzik Derslerinde Öğrencilere İlahiler Öğretilmesi Gerekliliğine İlişkin Görüşleri.....	42
4.3.4. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarını Profesyonel Olarak İcra Eden Sanatçıları Takip Etme Durumları.....	43
4.3.5. Cami Görevlilerinin Müzik Alanında Kişisel Gelişim İçin, Makam, Usul Gibi Mesleki Müzik Örnekleri İçeren Çalışmaları İzleme Durumları.....	44
4.3.6. Cami Görevlilerinin Çalgı Eğitimi İle Elde Edilecek Kazanımın Mesleklerine Katkısı Olduğuna İlişkin Görüşleri.....	45
4.3.7. Cami Görevlilerinin Seslerini ve Nefeslerini Doğru Kullandıklarını Düşünmelerine İlişkin Görüşleri.....	46
4.3.8. Cami Görevlilerinin Mesleklerine Yönelik Müziksel Söyleme Etkinliklerinin Yararlı Olduğuna Yönelik Görüşleri.....	48
4.4. Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Cami Görevlilerinin Müziğin Sosyal Alanda Kullanımı ve Etkisine Yönelik Görüşleri.....	49
4.4.1. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Topluluklarını Dinleme Durumları...	50
4.4.2. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Korolarına Katılmak İsteme Durumları.....	51

4.4.3. Cami Görevlilerinin Şehirlerde Dini Müzik Koroları Kurulması Gerekliliğine Yönelik Görüşleri.....	52
4.4.4. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarında Yapılan Yeni Besteleri Beğenme Durumları.....	53
4.4.5. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarında Beste Yapabileceklerini Düşünmelerine İlişkin Görüşleri.....	54
4.4.6. Cami Görevlilerinin Yaşadıkları Bölgenin Müzik Kültürünü Tanıma Durumları.....	55
4.4.7. Cami Görevlilerinin Yaşadıkları Bölgenin Müzik Şahsiyetlerini Yeterince Tanıma Durumları.....	56
4.4.8. Cami Görevlilerinin Günümüz Popüler Müzik Kültürünün Niteliğini Beğenme Durumları.....	57
4.4.9. Cami Görevlilerinin Yeni Dini Müzik Akımlarını (İslami pop-rap, İslami fantezi, çocuk ilahi grupları vb.)Beğenme Durumları.....	58
4.4.10. Cami Görevlilerinin Çocuklarının Çalgı Çalmasını Ya Da Müzik Topluluklarına Katılmasını İsteme Durumları.....	59
4.4.11. Cami Görevlilerinin Müziğin, Toplulukları Yönlendirici Bir Etkisi Olduğuna Yönelik Görüşleri.....	60
4.4.12. Cami Görevlilerinin Müzik Öğrenmenin ya da Bir Çalgı Çalmanın İnsan Davranışları Üzerine Etkisine Yönelik Görüşleri.....	61
4.4.13. Cami Görevlilerinin Doğru Davranış ve Düşüncelerin Kazandırılmasında Müziğin Etkili Bir Gücü Olabileceğine Yönelik Görüşleri.....	62

V.BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar.....	64
5.2. Öneriler.....	67
KAYNAKÇA.....	71
EKLER.....	74

TABLolar LİSTESİ

- Tablo 1.** Cami Görevlilerinin Yaş Aralıkları
- Tablo 2.** Cami Görevlilerinin Eğitim Durumları
- Tablo 3.** Cami Görevlilerinin Mesleki Unvanları
- Tablo 4.** Cami Görevlilerinin Mesleki Kıdemleri
- Tablo 5.** Cami Görevlilerinin Medeni Hal Durumları
- Tablo 6.** Cami Görevlilerinin Sahip Oldukları Çocuk Sayısı
- Tablo 7.** Cami Görevlilerinin Mesleklerine Yönelik Almış Oldukları Müzik Eğitiminin Yeterliliğine Yönelik Görüşleri
- Tablo 8.** Cami Görevlilerinin Yeteri Kadar Makam ve Müzik Bilgilerinin Olduğuna Yönelik Görüşleri
- Tablo 9.** Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarına(İlahi-Durak-Salat-Ezan-Kamet vb.) Yönelik Mesleki Eğitimlerini Yeterli Bulmalarına İlişkin Görüşleri
- Tablo 10.** Cami Görevlilerinin Din Eğitimi Veren Kurumlarda Haftalık Ders Programlarında Müzik Eğitimine Yeteri Kadar Yer Verilmesine ilişkin Görüşleri
- Tablo 11.** Cami Görevlilerinin Din Eğitimi Veren Kurumlarda Mesleğe Yönelik Müzik Eğitiminin Artırılması Gerekliliğine İlişkin Görüşleri
- Tablo 12.** Cami Görevlilerinin bir müzik topluluğuna (TSM/THM koroları- ilahi grupları- orkestra vb.) üye olma Durumları
- Tablo 13.** Cami Görevlilerinin Meslek Hayatında Müziği Kullanma Durumları
- Tablo 14.** Cami Görevlilerinin Çalgı Çalma Durumları
- Tablo 15.** Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzik Eğitimine Yönelik Kurs, Seminer, Çalıştayların Gerekliliğine İlişkin Görüşleri
- Tablo 16.** Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzik Eğitimine Yönelik Kurs, Seminer, Çalıştaylara Yeterli Ölçüde Katılma Durumları
- Tablo 17.** Cami Görevlilerinin İlköğretim Okulları Ve Ortaokullardaki Müzik Derslerinde Öğrencilere İlahiler Öğretilmesi Gerekliliğine İlişkin Görüşleri
- Tablo 18.** Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarını Profesyonel Olarak İcra Eden Sanatçıları Takip Etme Durumları
- Tablo 19.** Cami Görevlilerinin Müzik Alanında Kişisel Gelişim İçin, Makam, Usul Gibi Mesleki Müzik Örnekleri İçeren Çalışmaları İzleme Durumları
- Tablo 20.** Cami Görevlilerinin Çalgı Eğitimi İle Elde Edilecek Kazanımın Mesleklerine Katkısı Olduğuna İlişkin Görüşleri

Tablo 21. Cami Görevlilerinin Sesimi Ve Nefesimi Doğru Kullandıklarını Düşünmelerine İlişkin Görüşleri

Tablo 22. Cami Görevlilerinin Mesleklerine Yönelik Müziksel Söyleme Etkinliklerinin Yararlı Olduğuna Yönelik Görüşleri

Tablo 23. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Topluluklarını Dinleme Durumları

Tablo 24. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Korolarına Katılmak İsteme Durumları

Tablo 25. Cami Görevlilerinin Şehirlerde Dini Müzik Koroları Kurulması Gerekliliğine Yönelik Görüşleri

Tablo 26. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarında Yapılan Yeni Besteleri Beğenme Durumları

Tablo 27. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarında Beste Yapabileceklerini Düşünmelerine İlişkin Görüşleri

Tablo 28. Cami Görevlilerinin Yaşadıkları Bölgenin Müzik Kültürünü Tanıma Durumları

Tablo 29. Cami Görevlilerinin Yaşadıkları Bölgenin Müzik Şahsiyetlerini Yeterince Tanıma Durumları

Tablo 30. Cami Görevlilerinin Günümüz Popüler Müzik Kültürünün Niteliğini Beğenme Durumları

Tablo 31. Cami Görevlilerinin Yeni Dini Müzik Akımlarını (İslami pop-Rap, İslami Fantezi, Çocuk İlahi Grupları vb.) Beğenme Durumları

Tablo 32. Cami Görevlilerinin Çocuklarının Çalgı Çalmasını Ya Da Müzik Topluluklarına Katılmasını İsteme Durumları

Tablo 33. Cami Görevlilerinin Müziğin, Toplulukları Yönlendirici Bir Etkisi Olduğuna Yönelik Görüşleri

Tablo 34. Cami Görevlilerinin Müzik Öğrenmenin ya da Bir Çalgı Çalmaya Zaman Ayırmanın İnsanı Zararlı Alışkanlıklardan Ve Olumsuz Davranışlardan Uzak Tutabileceğine Yönelik Görüşleri

Tablo 35. Cami Görevlilerinin Doğru Davranış Ve Düşüncelerin Kazandırılmasında Müziğin de Etkili Bir Gücü Olabileceğini Düşünüyorum. Sorusuna Yönelik Görüşleri

KISALTMALAR LİSTESİ

THM.....Türk Halk Müziği

TSMTürk Sanat Müziği

EKLER LİSTESİ

Ek-1-

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin müzik alanına ilişkin görüşlerinin tespitine yönelik anket formu.

Ek-2-

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği ilgili maddeleri.

I.BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya temel oluşturan müzik ve din, dini müzik, İslamiyet'ten sonra Türk dini müzik, Türkiye'de dini müzik, Türkiye'de din görevlilerinin müzik eğitimi ve iş görevleri, cami görevlilerinin toplum üzerindeki etkileri, toplumsal gelişimde din görevlilerinin yeri ve önemi, Türkiye'de din görevlilerinin toplumsal faaliyetleri kavramları açıklanacaktır.

İnsanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahip olan müzik, bir kültür ögesi olarak kimi zaman kültürlerden etkilenmiş, kimi zaman da kültürleri şekillendirmiştir. Kültür, insanı toplum yapan en önemli değerler bütünüdür. Bireysel değerlerden biri olan müzik, insan açısından hem duygu ve düşüncelerini aktarma hem de diğer insanlarla kültürel iletişim kurabilmeleri için bir araçtır.

Bireysel bir olgu olan müzik, insanın sosyal çevresi ile etkileşim kurmasını sağlayarak toplumsal bir olgu olmuştur. Bireyin toplum ile etkileşiminde önemli rol üstlenmiş, toplumsal olgular ile işbirliği yaparak ait olduğu toplumun medeniyet seviyesini yükseltirken toplumun en küçük parçası olan bireyin sosyalleşmesine katkı sunmuştur. Toplumsal olgular ile etkileşim içerisindeki müziğin din ve dini bilimler ile etkileşimi insanların zaman içinde en çok benimsediği ve kabullendiği olgular ilişkisini yani dini müzik bilimini oluşturmaktadır.

“Müzik, sanat dalları arasında pek çok alanla doğrudan bağlantılı, her insanın yaşamında etkin bir role sahip ve yaşamın her boyutunda var olan bir sanat dalıdır. Bu durum onu diğer dallarla bağlantılı olarak incelemeyi ve araştırmayı, ilişkili olduğu her alanla olan etkileşimini ortaya koymayı gerekli kılmaktadır” (Yağcı, 2015: 2).

İnsanların doğaya karşı güçsüzlüklerinden, korkularından, yetersizliklerinden korunmaları, onların Yaradan'a dua etme, sığınma, şükretme duygularını doğurmuştur. Tapınma ve dua etme esnasında kullandıkları sözleri seslerle birleştirerek, müziği araç haline dönüştürmüşlerdir. Tanrıya ulaşmada bir araca dönüşen müzik, hemen her dinde karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle müzik sanat dalından öte bilim dalı olarak incelemeye alınmaktadır.

1.1.Müzik ve Din

“Müzik insanlık tarihinin en eski olgularından biri olmakla beraber insanların birlikte yaşadıkları toplumun da ilgi ve ihtiyaçları, kültürel zenginlikleri, yaşam şartlarına göre değişim ve gelişim göstermiştir”(Yağcı, 2015:3).

“Söz ve ses, beşeri duyguların ifade edilmesini temin eden iki önemli vasıtaadır. Musikinin tarihi insanlık tarihi kadar eskidir. Tarihin ne kadar gerilerine gidilirse gidilsin musikinin mevcut olduğu görülür. İnsanlıkla beraber doğmuş olan musiki zamanla tekabül etmiş ve gelişmiştir” (Muhtar, 1928: 14).

İnsanoğlu, müziğin tarihini yazarken doğadaki tüm canlıların seslerini dinlemiş, taklit etmiş; objeleri birbirlerine vurarak oluşturdukları sesleri doğada hazır bulunan seslerle ilişkilendirmiştir.

Müziğin tarihsel serüveni içerisinde insanların birbirleriyle ve doğayla iç içe olmasının yanı sıra farklı kültürlerle olan etkileşiminin de müziğe olumlu ya da olumsuz katkıları olabileceği de göz ardı edilmemelidir. Toplumun yaşayış tarzı, evreni algılayışı, eğitim düzeyi gibi faktörler müziğin gelişimi açısından olumlu veya olumsuz etkiler gösterebilmektedir. Toplumların müziklerini karşılaştırmak, ürettikleri müziği ve etkileşim içinde oldukları toplumları anlamaya çalışmak, kültürleri tanımayı kolaylaştırmaktadır (Çetinkaya, 1999: 58).

Müziğin, insanlık tarihi ile paralel gelişimi, evrensel bir dil oluşu, dini, dili, ırkı, milleti ayrı toplulukları dahi aynı ezgi etrafında birleştirici bir gücü olması, ona diğer sanat dalları içinde üstünlük ve ayrıcalık sağlar.

Müziğin toplum ile sürekli etkileşim halinde olduğu ortaya konulduğunda eğlenme, haberleşme gibi amaçlarla kullanılmasının yanı sıra, iyileştirme, tedavi etme ve dini törenler esnasında da kullanılarak kutsal bir kimliğe büründüğü de dikkat çekmiştir. Dini törenlerde yer alarak o dinin kabul görmesini, yaygınlaşmasını ve özellikle güçlenmesini sağlayan müzikten, ibadete güç kattığı düşünülüp hiçbir zaman vazgeçilememiştir.

İnsanoğlu var olduğu günden bu yana bir şeylere inanma ihtiyacını sürekli hissetmiştir. İlk zamanlarda doğada olağanüstü bir güç olarak gördükleri güneşe, aya, ateşe, toprağa vs. inanan insanoğlu semavi dinlerin doğuşuyla bu inancını daha

sistemli bir hale getirmiştir. Tarihi ve sosyolojik araştırmalar, inanma isteğinin insanlıkla beraber olduğunu söylemektedir. İslam bilginlerine göre, akıl sahiplerini kendi hür iradeleriyle en iyiye ve en güzele ulaştıran ilahi kanunlar manzumesi olarak tanımlanan din, her toplulukta kendine yer edinebilmiştir” (şentürk ve Yazıcı, 2001: 11).

Dini müzik, insanları ilahi inanca götüren ve ortak maneviyatta birleşmesini sağlayan, insanların Allah’a olan sevgilerini, dualarını ses, ritim ve melodi zenginlikleriyle ifade edebildikleri bir müzik türü olarak tanımlanabilir. En ilkel topluluklarda bile müzik dini inançlarla kaynaşmış bir halde görülmektedir. (Keklik, 2006: 32).

Bütün bunlar göz önüne alındığında, insanların Yaradan’a sığınırken, dualar ederken duygularını müzik ile ifade etmelerinin çok eski çağlara dayandığını söylemek mümkündür.

1.2.Dini Müzik

Herhangi bir dinde, ibadet, yakarış ve hatta tapınma esnasında insanların sesini, ezgileri ve hatta bazı algıları kullanılmasıyla ortaya çıkan melodilere dini müzik denebilir.

zkan’a göre; Dini müziğin insanlık tarihi boyunca uygulandığı bilinmektedir. En ilkel dinlerde ve kabilelerde bile müziğin dini amaçlı olarak kullanıldığı bir gerçektir. Eski Türk dini çerçevesinde, muayyen zamanlarda bazı dini törenler yapıldığı, toy’larda yahut ölenin ardından tertiplenen yuğ’larda dini mahiyette müziğe yer verildiği bilinmekte, ayrıca in kaynaklarında, Hunlar’ın dini yaşantıları anlatılırken, Türklerin in Seddi’ni aşan süvarilerini, davula benzer müzik aletleriyle savaşa teşvik ettikleri nakledilmektedir (zkan, 1987: 17).

Tarihin yazılmaya başlandığı zamanlardan bugüne kadar en ilkel kabilelerden en gelişmiş milletlerde dahi, müzik aletleri, güzel sesler, ibadet amaçlı veya ibadetlere şevk veren yardımcı bir unsur olarak kullanılmıştır.

“İslamiyet’ten önceki semavi dinlerde de güzel ses unsuru gündemdeydi. Hz. Davud’un sesinin güzelliği hakkında, gerek Kuran’ı Kerim’de, gerek Hadis’i

şeriflerde çok bahsedilmektedir. Dini musiki, Hıristiyanlıkta kilisede ayin esnasında orgla icra edilirken, camilerde sesle icra edilen vokal müziğe döner” (Akdoğan, 2002: 317).

Dünyanın birçok Afrika gibi çağdaşıktan uzak, gelişmemiş birçok ülkesinde müziğin ibadetlerde kullanıldığı karşımıza çıkar.

1.3.İslamiyet'ten Sonra Türk Dini Müzik

İslamiyet doğduğu zaman güzel sanatlar ve musiki ilkel dinlerin yayılma vasıtası durumundaydı. Uzun bir geçmişleri bulunan bu din mensuplarının dinle ilgili beste ve nağmeleri büyük bir yekûn teşkil etmekteydi. Buna karşılık ilk zamanlarda Müslümanların dini besteleri mevcut değildi. Resim, heykeltıraşlık, edebiyat, şiir gibi sanatlar hakkında İslamiyet'in görünüş itibariyle aleyhte olan tutumu bundan ileri geliyordu (Uludağ, 1992:19).

Hâlbuki Güzel sanatlar her türlü farklı düşünceler, yanlış yönlendirmeler ve özellikle de dini baskılardan uzak tutulup, sadece güzel duyguların ifade edildiği sanat dalı olarak kullanılırsa; İslamiyet için risk ya da karşıt bir görüş oluşturmayacağı söylenebilir.

İslam, müzikle alakalıdır. Türkler, İslamiyet öncesinde olduğu gibi İslamiyet sonrasında da, doğum, sünnet, evlilik coşkusu hatta ölüm yası gibi, hayatın hemen her aşamasında müzikten yararlanmışlardır. Yaşantılarının her alanında müzik ile yoğrulurken büyük önem gösterdikleri dini hayatlarında müziğe geniş ölçüde yer vermeleri, zamanla, kendi özelliklerini oluşturan ve "Türk Din Musikisi" olarak adlandırılan bir müzik türünü de ortaya çıkarmıştır.

Türklerin İslam dinini kabul etmelerinden sonra, yaşantılarında her zaman etkin bir role sahip, insan tabiatıyla iç içe olan musikinin ve onun icrası müzik aletlerinin, dini anlayışlara ne şekilde yansdığı ve İslamiyet'i tebliğ ederken bunu bir araç olarak nasıl kullandıkları konusu, Türk Din Musikisinde önemli bir olgudur.

İslam toplumunda, musikinin ibadetlere yöneltmede insanlara şevk vermesi için ilk faaliyetler, Hz. Peygamber döneminde, Kur'an kıraati ve ezan okuma gibi dini formlarda kendini göstermektedir. Bu dönemde, saz ve söz

musikisi her ikisi de kullanılmış, hatta yerine göre tavsiye edilmiştir. Cemaatin şevkini artırır ve kendisi de coşardı. Hz. Peygamber ezan saati geldiğinde Bilal-i Habeşi'ye "Ya Bilal haydi bizi ferahlandır, buyurur ve onun güzel sesiyle Müslümanlar namaza şevkle koşarlardı. Ayrıca din dışı formlarda Hz. Peygamber sazlı musiki içerisinde zikredilen ve def eşliğinde çalınan parçaları reddetmez, bilakis kendi arzusuyla dinlerdi (Akdoğan, 2003:345).

“Türklerin İslamiyet’ten önce din adamlarının yönettiği dini törenlerde müzik, Kamların Tanrı ile iletişime geçmelerinde bir araç olarak görülmüştür. Türklerin İslamiyet’i IX. Yüzyılın sonlarına doğru resmen kabul etmesiyle, ibadetleri ve dini törenleri de değişiklik göstermiştir” (Özalp, 2000: 106).

Sonraları yeni mezhepler ve tarikatlar doğarak beraberinde birçok yeni fikri de getirmiştir. Tarikatlardaki şekil, fikir, uygulamalardaki farklılıklar müziğe de yansımış dolayısıyla tartışılmaya başlanmıştır. Müzik ibadette daha fazla kullanılmaya başlanırken özellikle besteler de bu dönemde yapılmaya başlanmıştır.

Türk Din Musikisi” ismiyle disipline olan geleneksel dini müzik de kendi içerisinde “cami” ve “tasavvuf/tekke” müziği olarak ikiye ayrılmaktadır. Cami musikisi formları başta “ezan”, “kamet”, “salat”, “tekbir”, “mevlit”, ilahi”, “kaside” ve “naat” gibi şekillerle icra edilirken Tasavvuf/Tekke musikisi ise “mersiye”, “nefes”, “durak”, “ayin” ve savt” gibi biçimlerde uygulanmaktadır (Çakır, 2009: 77-106).

Demirtaş’a (2009:213) göre; “Türkler’deki dini hayat, zamanla camilerde, tekkelerde ve çeşitli tarikat toplantılarında yapılan ibadet ve zikir esnasında, birtakım vesilelerle çeşitli kaideler çerçevesinde icra edilen bir musikiyi meydana getirmiş, buna da Türk Din Musikisi adının verildiğini belirtirken bunun da cami ve tekke musikisi olarak iki alanda incelemiştir. Cami musikisini; camide icra edilen, gerek ibadet öncesi, gerekse sonrası, çoğu zaman doğaçlama, güftelerinin genellikle Arapça olduğu, Türk Din Musikisi kaidelerine göre bestelenen, züht, takva gibi dua unsurlarını taşıyan, çalgı kullanılmadan insan sesiyle seslendirilen, genelde tek kişinin icrasına dayalı, besteli usulsüz olanların müezzinler tarafından çok nadiren koro halinde okunan musiki çeşidi olarak tanımlamıştır. Tekke musikisini ise; İslam Dini çerçevesinde, birçok tarikatta oturarak veya ayakta, ağır ve yürük usullerle yapılan ayinlerde, gerek raks gerekse kesin bilgiye ulaşmak, “kendinden geçip dünyayı

unutma” gayesiyle bestelenmiş eserlerin bütününden oluşan musiki şeklinde tanımlamıştır. Tekke musikisinde icra edilen musikinin amaç olmayıp araç olduğu, dini öğretilerin yaşanmasında çok büyük bir etken olan aşkı ve ruhları artırdığı, ilahi bir neşe ve ritim duygusuna hâkim, nadir olarak Şuğuller'deki Arapça ile Mevlevi Ayinlerindeki Farsça'nın yanında kullanılan güftelerin çoğunluğunu Türkçe'nin oluşturduğu, icrasında Klasik Türk Musikisi sazlarına yer verilen genelinin solo okunduğu, ancak yerine ve zamanına göre bazı eserlerin koro olarak da seslendirilebildiği şeklinde tanımlamıştır”

“Dini musiki camilerde, dergâhlarda, ibadet esnasında hatip, müezzin, bazen de orada hazır bulunan topluluğun katılımıyla okunan belirli müzik parçalarından meydana gelmektedir” (Güney, 1997: 1-2).

Dini müzik, müzik sanatının çok önemli bir yere sahip olurken insanoğlunun doğduğu andan ölümüne kadar olan sürede aktif olarak işlerliğini sürdürmüş, özellikle de savaşlar gibi milli iradenin, birliğin korunmasında etkin rol oynamıştır

“Yağcı'ya göre: Türk müziğinin önemli bir boyutunu oluşturan dini müzik, çeşitli formları ve kendine özgü yapısıyla korunmaya ve geliştirilmeye devam etmektedir” (Yağcı, 2015:7).

1.4.Türkiye’de Dini Müzik

Osmanlı dönemi Türk musiki kültüründe müzik türleri farklı şekillerde sınıflandırılmıştır. Öncelikle genel tür itibariyle müzik, “dini musiki” ve “la dini musiki” olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Devamında ise icra organı (ses ve çalgı), kullanıldığı alan (askeri, dini, klasik, halk ve eğlence) icra edildiği mekân (ordu, cami, tekke, şehir ve köy) ve icra tarzına göre (usullü ve usulsüz) değişik şekillerde sınıflandırılmıştır.(Tanrıkorur, 2003: 48).

İnsanoğlunun yaratılış amacı ile yaşamsal düzeni arasındaki ilişkide sanatın her dalının ve özellikle müziğin önemli işlevsel görevi vardır.

Müzik biliminin diğer disiplinler arasında en sıkı bağı kurduğu bilim ise din bilimidir.

“Dinin uygulamaya dönük her alanında müzik etkin kullanılmaktadır. Dini Musikinin genel olarak amaçları ibadetlere çağrı yapılması ve yapılan ibadetler esnasında kişilere okunan tüm ilâhî sözlerin mûsikî ile süslenerek ulaştırılmasıdır” (Durgun, 2005: 36)

Din görevlilerininin mesleki eğitimleri içerisinde müziğin ilgili konularına yönelik içeriklere yer verilmekte, dini topluluklarda ilahi toplulukları ile makamsal müzik icraları yapılmakta, namaz-ezan gibi en belirgin dini ibadetlerde müzik etkin bir şekilde kullanılmaktadır.

Türkiye’de eğitimsel boyutta dini musiki ise konservatuvarların Türk Din Musikisi lisans programlarında “ülkemiz topraklarındaki tarihsel müzik geleneklerinin inceliklerini kavramış, bu incelikleri Türk Müziğinin geçmişten geleceğe tutarlı bir şekilde aktarılması sürecinde kullanabilecek nitelikli icracı, araştırmacı, akademisyenlerin yetiştirilmesini hedeflemiş, “meşk” eğitimini ve tarihsel kaynakları, güncel eğitim araçları ve bilgilerle destekleyerek kullanmaya ve eğitimin içine yerleştirebilmeye gayret gösteren, programın en güçlü yönü olarak da, disiplinler ve kültürlerarası bakışı gözeten bireyler yetiştirmeyi amaçlamıştır. Programa dahil olan öğrencilere, öncelikle İslam ve Türk Müzik Kültürü esas alınmak şartıyla değişik kültürlerin dini müzik örnekleri ile de aşına hale getirilerek, “din” kavramını besleyen tüm kültürel unsurlara program boyunca vakıf kılınacak şekilde eğitim verilmesi amaçlanmıştır.. Yüksek Lisans programına alınacak öğrencilerde ise Lisans eğitimini "Türk Din Musikisi" veya geleneksel müziğin farklı alanlarında tamamlamış ya da bu alanlarda birikim sahibi olmuş ve "Türk Din Musikisi'nin" tarihi zemininden yola çıkarak, bu müzik geleneğinin kuramı ve icra teknikleri ile ilgili ileri çalışmalar yapmak isteyen adaylar ile "Türk Din Musikisi Tarihi'nin" felsefi, edebi, kuramsal, sosyal, psikolojik temelleri ve etkileri ile ilgili donanımlarını, disiplinler ve kültürler arası ilişkileri kurarak arttırabilmek (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, agis, 2019) amacı ile lisans ve yüksek lisans düzeyinde dersler verilmektedir.

Bunun dışında illerde özellikle de büyük şehirlerde dini müzik koroları çocuk ilahi toplulukları, dernekler ve özel kuruluşlarda din musikisi icra edilmektedir.

Din toplum ve müzik bağına sağlayan cami görevlilerinin müzikal algıları ve müziğin mesleki hayatlarındaki yerinin belirlenmesi bu çalışmanın gerekliliğini ortaya koymuştur.

1.5.Türkiye’de Din Görevlilerinin Müzik Eğitimleri

Cami görevlileri öncelikle İmam Hatip Lisesi veya Lise Mezunu olmak zorundadır. Herhangi bir ortaöğretim ve dengi okuldan mezun öğrenciler ise 2 yıllık İlahiyat ön lisans veya 4 Yıllık İlahiyat bölümlerinden birinden mezun olması gereklidir. (Resmi Gazete, agis, 2018).

Anadolu imam hatip liselerinde öğrenciler; “Beden Eğitimi”, “Görsel Sanatlar” ve “Müzik” derslerinden sadece birini seçerler. Müzik dersi seçilmiş ise haftalık ders saati; 9.Sınıfta 2 (iki), 10.Sınıfta 1 (bir), 11.Sınıfta 1 (bir), 12.Sınıfta 1 (bir) saattir. (www.dogm.meb.gov.tr) Bu bilgidan yola çıkılarak öğrencilerin müzik dersini seçmemiş olmaları durumunda, lise hayatları boyunca görecekleri 5 saat müzik dersinden de mahrum kalacakları kaçınılmaz bir gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlahiyat Fakültesi Eğitim Programında ise “Türk Din Musikisi (Nazariyatı)” ve “Tasavvuf” dersi adı altında 1.Yıl 1. Dönem “Türk Din Musikisi (Nazariyatı)”- 3.Yılda “Tasavvuf” dersi adı altında 1.ve 2. Dönem olmak üzere toplam üç dönem Dini müzik konu içeriğine sahip dersler işlenmektedir (Marmara Üniversitesi, agis, 2018).

Din Öğretiminde, Orta Öğretim ve Lisans eğitimi yanında diğeri bir eğitim modeli ise hafızlıktır. Hafızlık eğitiminin İslam geleneği içerisinde taşıdığı önemin yanı sıra, günümüzde ayrı bir önemi vardır. Din hizmetleri personelinde aranan yeterliklerin başında Kur’an-ı Kerim gelmektedir. Hafızlık eğitimi bu alana yönelik yeterliğin elde edilmesinde önemli rol oynamaktadır. Dolayısıyla Diyanet İşleri Başkanlığı, aradığı yeterliklere sahip personelin yetiştirilmesinde vazgeçilmez bir unsur olan hafızlık eğitimini geliştirmeyi hedeflemektedir. Türkiye’de hafızlık eğitimi tecrübeye dayalı metotlarla yapılmaktadır. Hafızlık eğitimi hususunda, bu tecrübeden güç alarak, günümüz şartlarını da göz önünde bulundurarak hafızlık geleneğinin sürdürülmesini

ve geliştirilmesini hedefleyen Başkanlığımız, gelenek içerisinde gelişimi kendisine ilke edinmiştir. Bu ilke doğrultusunda, ulvi hafızlık hizmetlerini de yeni bir anlayış ve programla sürdürmeyi planlamaktadır. Hafızlık eğitiminde “Dini Musiki” dersi ismi ile Sosyal Etkinlik ve Rehberlik Alan Eğitimi Altında 24 ay süre içerisinde 15 (on beş) saat işlenmektedir. (Diyanet İşleri Başkanlığı, a.g.s, 2018) Açıklamadan anlaşılacağı üzere hafızlık eğitiminde tecrübeye dayalı metotların yanında 15 saatlik bir müzik eğitimi verilmektedir.

Müziğin din bilimi ile bağımlı sağlayan cami görevlilerinin müzikal algıları ve müziğin mesleki hayatlarındaki yerinin belirlenmesi bu çalışmanın gerekliliğini ortaya koymuştur.

1.6. Türkiye’de Din Görevlileri ve İş Bölümleri

17 Haziran 2014 tarih ve 29033 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği” Din görevlilerinin çalışma usul ve işbölümlerini belirlemektir (Resmi Gazete, a.g.s, 2018). Bu yönetmelikte geçen;

- a) Amir: Başkan, Başkan yardımcısı ve birimlerin en üst yöneticisini,
- b) Başkan: Diyanet İşleri Başkanını,
- c) Birim: Bu Yönetmelikte sayılan görevleri yerine getiren Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında yer alan birimleri,
- ç) Birim amiri: Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarındaki birimlerin en üst yöneticilerini,
- d) Cami görevlileri: Başımam-hatip, uzman imam-hatip ve imam-hatip ile baş müezzin ve müezzin-kayyımlarını,
- e) Din görevlileri: Başvaiz, uzman vaiz, vaiz, murakıp, Kur'an kursu baş öğreticisi, Kur'an kursu uzman öğreticisi, Kur'an kursu öğreticisi ve cami görevlilerini, ifade eder.

Buraya kadar tanımlanan din görevlileri iş bölümü kapsamında, diyanet işleri görevlileri arasından yalnızca d maddesi cami görevlileri kapsamına giren imam hatip ve müezzin kayyum ile bu araştırma için görüşme yapılmıştır. E maddesinde yer alan din görevlilerinin çalışma alanlarının cami görevlilerine göre işlevsel farklılıklar içerdiği görülmektedir. Cami görevlilerinin halkla, günün 5 namaz vakti haricindeki diğer zamanlarda da bireysel, grup ve toplu olarak bir arada bulunması, görüşmeler ve sohbetler yapması, toplumla ilişkilerinin daha yoğun ve etkileyici olmasına sebep olmaktadır. Bu da cami görevlilerinin toplum üzerindeki liderlik ve yönlendiricilik özelliklerini artırmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği, İmam-hatipler, Uzman imam-hatipler, Başımam-hatipler, Müezzin-kayyımlar ve Baş müezzinlerin görev ve yetkilerini belirlemektedir. Görev ve yetkileri belirten yönetmelik maddeleri ekte yer almaktadır.

1.7.Cami Görevlilerinin Toplum Üzerindeki Etkileri

Yukarıda belirtilen görevlerinden anlaşılacağı üzere cami görevlilerinin; insanın doğduğu anda kulağına isminin okunmasından itibaren nikâh akitlerinde, düğün ve derneklerinde, öldüklerinde cenaze törenlerinde, kısacası insan yaşamında dönüm noktaları olan zamanlarda halk ile birliktedirler. Bu görevlerin onlara bir kamu görevlisi olmanın yanında toplum yapısı adına daha önemli ve farklı misyonları da yüklediği aşikârdır. Camiler; ibadet yeri olmalarının yanı sıra din eğitiminin temelleri olan iman, ibadet, ahlak gibi konuların da eğitimlerinin yapıldığı bir kurumdur.

Din görevlileri geleneksel toplumlarda din, ahlak, kültür, örf ve adetlerin resmi koruyucusu olarak tanımlanmaktadır. Toplumu oluşturan bireylerin gerek genel gerekse özel bütün manevi ve sosyal hayata ilişkin problemlerinin çözümünü din görevlilerinden beklendiği için, büyük manevi ve sosyal otorite sahibi olarak değerlendirilmektedir.(Subaşı, 1996: 65-68).

İslamiyet'te toplumsal dayanışmanın önemli olduğu ve bu nedenle toplumla iç içe yaşamak zorunda olan, dini hakikatleri inanç sistemimize en uygun bir şekilde ifade etmekle yükümlü cami görevlilerinin davranış ve hareketleriyle topluma örnek teşkil

edecekleri düşünülduğünde işlerini en doğru, en güzel yapabilmeleri için iyi bir eğitim almış olmaları, aldıkları eğitimi halka doğru ve etkili bir şekilde aktarmaları gerekmektedir.

1.8.Toplumsal Gelişimde Cami Görevlilerinin Yeri ve Önemi

Türkiye’de şehirleşme çabası, eğitim seviyesinde yükselme, milli gelirdeki artış, medeni toplumları örnek alma gibi unsurlar modernleşmeyi de birlikte getirmektedir. Toplumlardaki modernleşme çabası da sosyal rollerde değişikliğe yol açmaktadır. Bu değişime ayak uyduramayan ya da bu değişimi kabul edemeyen kurumlar da önemsizleşmeye ya da giderek kaybolmaya mahkûm olmuşlardır. Cami görevlilerinin toplumdaki işlevlerini ve geçerliliklerini koruyabilmeleri; toplumsal değişim karşısındaki tutumları ve bu değişime uyumları ile yakından ilgilidir. Bu nedenle cami görevlilerinin toplumla bir arada uyum içinde yaşayabilmeleri için kendilerini geliştirmeleri, yeniliklere ayak uydurmaları kaçınılmazdır. Gelişen ve değişen toplum şartlarında yaşayan insanların sosyal alanda üretim sağlayabilmeleri; idari, mali ve hukuki bazı düzenlemeleri gerektirmektedir. Bu tür faaliyetlerin de; Başkanlık Merkezini, Müftülükleri, Camileri ve Cami Görevlilerini ilgilendiren boyutları vardır.

1.9.Türkiye’de Din Görevlilerinin Toplumsal Faaliyetleri

Cami Görevlilerinin toplum üzerindeki etkilerinin boyutları yukarıda vurgulanmaya çalışılmıştır. Küçük köy camisinde görev yapan görevlilerden büyük camilerde görev yapan görevlilere kadar hepsi halkla iç içe yaşayan, üzerine düşen görevlileri düzenli ve etkin şekilde yerine getirdiklerinde toplumsal barış, uzlaşma ve dayanışmayı sağlayıcı fonksiyonlarını gerçekleştirmiş olacaklardır.

Türkiye’de kırsal kesimde yaşayanların şehir merkezlerine göç hareketleri, eğitim okur-yazarlık oranlarındaki ve eğitim seviyesindeki artış, sosyal ve ekonomik alandaki değişimler ile değişen yaşam tarzı gibi hususlar göz önüne alındığında her meslek grubunda değişim ve gelişim hareketinin, cami görevlilerinde daha fazla olması gerektiği aşikârdır.

Cami görevlilerinin mesleklerine yönelik değişim ve gelişimin gerçekleşebilmesi için ancak; bilgili, donanımlı, kültürlü ve özverili çabalarıyla mümkün olabilecektir.

Bu çalışmada camilerin birleştirici ve bütünleştirici yönüne değinirken, cami görevlilerinin bu husustaki sorumlulukları ve etkinliklerinin ne denli önemli olduğunu ortaya koymak araştırmanın amaçları arasındadır.

Bu görüşlerden hareketle camilerin çevre ile irtibatı sadece namaz kılınan, dua edilen yer olmakla sınırlı kalmamalıdır.

İbadet amacıyla camiye geliş amaçlarında bir farklılık meydana gelebilmesi için çevrede yaşayan insanların sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak, özellikle inandırıcı ve ikna edici olmalarının yanında toplumla bir arada yaşamaya çalışmak, onlarla ortak paydalarda buluşmak gerekmektedir. Cami görevlilerinin topluma daha huzurlu, mutlu, ruhen sağlıklı bireyler kazandırma misyonunu yükledikleri aşamada müzik ile ortak amaçlara hizmet ettiği görülür. Müzik, din ve toplum üçgeninde merkez işleve sahip oldukları kaçınılmaz bir gerçektir.

Tüm bu nedenlerden dolayı cami görevlilerinin müzik bilgilerinin ve özellikle de müzik hakkındaki görüşlerinin tespit edilmesi müzik din ve toplum ilişkisinin belirlenmesi açısından oldukça önemlidir.

1.10. Araştırmanın Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesini “Cami görevlilerinin müzik alanına ilişkin görüşleri nasıldır?” sorusu oluşturmaktadır.

Bu problem durumu aşağıdaki alt problemlerle ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

1.10.1. Alt Problemler

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin;

1. Mesleki müzik eğitimlerine yönelik görüşleri nelerdir?

2. Mesleklerini icra ederlerken müzikten faydalanma durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
3. Müzik kavramı ve müzik eğitimi alma gerekliliğine yönelik görüşleri nelerdir?
4. Müziğin sosyal alanda kullanımına yönelik görüşleri nelerdir?

1.11.Araştırmanın Amacı

Araştırmada cami görevlilerinin mesleklerine yönelik müzik eğitimi alma ve mesleğini icra ederken müziği kullanma durumlarının tespit edilmesi yanında dini öğretme, yayma, hayata aktarma ve toplumu şekillendirmede müziğin etkisi hakkındaki görüşlerini belirlemek amaçlanmaktadır.

1.12.Araştırmanın Önemi

Bu araştırma; cami görevlilerinin mesleki hayatlarında müzik eğitimi yoluyla edindikleri bilgileri, hitap ettikleri kitleye ne ölçüde yansıttıkları, müziği mesleki hayatlarında kullanıp kullanmadıkları, müzik yoluyla edinilebilecek kazanımlar hakkındaki farkındalıklarının tespit edilmesi, mesleki eğitimleri kapsamında gördükleri müzik eğitimini mesleki hayatlarına aktarabilme durumları ve mesleklerini icra ederken müziği kullanma durumlarının saptanması bakımından önemlidir.

1.13.Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, erişilebilen literatür kaynakları ve Niğde ilinde görev yapmakta olup anketi cevaplamaya gönüllü 82 (seksen iki) cami görevlisi ile sınırlıdır.

1.14.Sayıtlar

Örnekleme dahil olan cami görevlilerinin, ankete vermiş oldukları cevaplarda samimi ve dürüst oldukları, anket tekniğinin araştırma verilerini oluşturmak için doğru bir veri toplama tekniği olduğu varsayılmaktadır.

1.15. Tanımlar

17 Haziran 2014 tarih ve 29033 sayılı Resmi Gazete’ de yayınlanan “Diyaret İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliğine göre;

Din Görevlileri: Başvaiz, uzman vaiz, vaiz, murakıp, Kur'an kursu başöğreticisi, Kur'an kursu uzman öğreticisi, Kur'an kursu öğreticisi ve cami görevlilerini, ifade eder(Resmi Gazete, agis, 2018).

Cami Görevlileri: Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği ilgili maddelerince camilerde iş ve işlemleri yürüten görevlilerdir. Bunlar; imam-hatip, uzman imam-hatip, müezzin-kayyım başmüezzin ve başimam-hatiplerdir(Resmi Gazete, agis, 2018).

İmam-Hatip: Camilerde vakit namazları ile cuma, bayram ve teravîh namazlarını zamanında ve usulüne uygun okuyarak kıldırın, gerektiğinde hutbe hazırlayan ve okuyan, vatandaşlara dini bilgiler veren, dini gün ve gecelerde görev yaptığı camide programlar hazırlayan cami görevlisidir(Resmi Gazete, agis, 2018).

Uzman İmam-Hatip: Müftülükçe sorumluluk alanına verilen camilerin görevlilerine rehberlik yapan ve bu camilerdeki hizmetleri koordine eden, çocuklara ve gençlere yönelik din hizmetleri yapan, Kur'an-ı Kerimî güzel okuma, Kur'an-ı Kerim öğretimi, dini musiki, hitabet, aile ve dini rehberlik hizmetlerini yapan, toplumun özel ilgiye muhtaç kesimlerine yönelik din hizmetleri de yerine getiren cami görevlisidir(Resmi Gazete, agis, 2018).

Müezzin-Kayyım: Vakit namazları ile cuma, bayram, teravîh ve cenaze namazlarında müezzinlik yapan, sala veren, güneşin doğmasına bir saat kala sabah ezanını okuyan, Kur'an-ı Kerim, meal/tefsir, hadis, siyer ve ilmihal konularının yer aldığı çalışma programını camide uygulamak zorunda olan, camideki ses cihazları ile diğer teknik araç ve gereçlerin bakımını, korunmasını ve çalışır durumda bulundurulmasını sağlayan, cami ve çevresinin bakım ve temizliğinden sorumlu, isteyen vatandaşlara Kur'an-ı Kerim okumayı öğreten, Türk Medeni Kanununa göre akdedilen nikâhtan sonra isteyenlere nikâhın dini merasimini icra ettiren, Cami ziyaretlerinin, İslam adabına ve güvenlik kurallarına uygun bir şekilde yapılmasını sağlayan cami görevlisidir(Resmi Gazete, agis, 2018).

Başmüezzin: Kur'an-ı Kerim'i ve ezanı güzel okuma, Kur'an-ı Kerim öğretimi, dini musiki ve hitabet gibi Başkanlık hizmet alanlarından birini uzmanlık alanı olarak seçmekle yükümlü, alanıyla ilgili çalışmalar yapan ve yapılacak seminer, toplantı, hizmet içi eğitim gibi çalışmalara katılmak zorunda olan, Müftülükçe sorumluluk alanına verilen camilerdeki müezzin-kayyımlara rehberlik eden, Ezanı güzel okuma ve dini musiki alanlarında açılan kurslarda eğitici olarak görev alan cami görevlisidir(Resmi Gazete, agis, 2018).

Başımam-Hatipler: toplumun özel ilgiye muhtaç kadınlara, çocuklara ve gençlere yönelik din hizmetlerinde bulunan, uzmanlık alanı olarak seçtiği başkanlık hizmet alanlarında olan; Kur'an-ı Kerimi güzel okuma, Kur'an-ı Kerim öğretimi, dini musiki, hitabet, hutbe hazırlama, başkanlık hizmet alanlarıyla ilgili yapılan seminer, toplantı, hizmet içi eğitim gibi çalışmalara katılan, görev yaptığı cami ve müftülükçe sorumluluk alanına verilen camilerdeki hizmetleri koordine eden, buralarda yürütülen hizmetlerin daha etkin ve verimli olması hususunda projeler geliştiren, Müftülükçe sorumluluk alanına verilen camilerin görevlilerine rehberlik yapmakla yükümlü, vaaz ve irşat hizmetlerinde görev alan, hizmet içi eğitim seminerlerinde eğitici olarak görev yapan cami görevlisidir(Resmi Gazete, agis, 2018).

II. BÖLÜM

2. İlgili Alan Yazını

Keklik'in 2006 yılında Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yayınlanan "Din ve Müzik Etkileşimi" isimli Yüksek Lisans Tezinde; din olgusuna genel bir bakış açısı ile yaklaşmış, içerik olarak dinin tanımı, kökeni, dinler tarihi, sosyolojik açıdan din ve din toplum ilişkisi, müzik nedir tarihsel kökeni, gelişimi ve toplumsal yaşamdaki yeri, din ve müzik ilişkisi ele alınarak dinde müziğin yeri müziğin dinlere göre şekillenmesi, dinsel törenlerde müzik aletlerinin yeri ve önemi ele alınmıştır.

Sonuç olarak; Özellikle Şanlıurfa'da, Yahudilik döneminde ve çok tanrılı dönemdeki tarihi olaylar konusunda kaynak eksikliğinin ayrı bir araştırma konusu olması gerektiğini belirtmiş, bu konuda sosyoloji, dinler tarihi ve tarih araştırmacılarının üzerinde birlikte çalışacakları projeler üretilmesinin, bölgenin kültür haritasının çıkarılmasında önemli rol oynayacağı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca; Şanlıurfa'da Hıristiyanlık ve İslamiyet dönemine ait müzik konusunda varmış olduğu sonuç; bu dönemlerde müziğin toplumun yaşantısını yansıttığı, Orta Asya Türk toplumlarının kullandığı müzik aletlerinin göçlerle birlikte geçiş yolu üzerindeki kültürlerden de etkilenerek değişime uğramakla birlikte çoğu kez adlarını dahi koruyarak kullanmakta olduğu, ezgi ve sözlü anlatımlarda o toplumların sosyal yapı ve yaşantılarını aktardığı yeni bir renk ve soluk kattığı, mutaassıp ailelerin bile çocukları için müzik eğitimi aldirmaları, müziğin Şanlıurfa'nın kültürel dokusunun gelişiminin de önemini gösterdiği sonuçlarına ulaşmıştır.

Göher'in Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayınlarında yer alan " Müziğin Toplumsal İşlevi Müzik, Siyaset, Din ve Ekonomi" isimli makalesinde, toplumla şekillenen müziğin ihtiyaçlara göre nasıl değiştiği, siyaset, din ve ekonomide kendini nasıl gösterdiği, türleri, din ile seslendirilme şekli, tarihsel süreç içinde yaşanan her olay, savaşlar, yasaklar, kurallar, refah, bolluğun müziği nasıl etkilediğinden bahsetmiştir.

Araştırmada; kimi zaman karşıt kimi zaman özdeş kurumlar olarak ele alınan din, müzik ve diğer sanatların gelişiminin birlikteliklerini bozmadığı, çünkü onların bir

bütün içinde bağımlı bir sistemin parçaları olduklarına değinilmiştir. Kültürün her unsurunun iki uçlu olduğu (Ulusoy, 2005: 86-87), birbirlerini etkilediği, birinin yavaşladığı yerde diğerinin devam ettiği ve bundan sonra da devam edeceği belirtilmiştir. Müziğin siyaset, ekonomi ve dinle olan yakın ilişkisinin yüzyıllardır devam ettiği, müzikte yeni türlerin olumlu ya da olumsuz nitelendirilebilecek değişimler, gelişimindeki hızlanmalar, yavaşlamalarla siyaset, ekonomi ve dinle birlikte yürüyeceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Özdemir ve Arıcı'nın Temmuz- Aralık 2011 tarihinde hazırladıkları makalede "Din Görevlilerinin Hazırlayıcı Eğitim Kursuna Yönelik Görüşleri" isimli araştırmanın temel amacı; hazırlayıcı eğitim kursuna devam eden kursiyer din görevlilerinin hazırlayıcı eğitim kursuna yönelik görüş, düşünce ve beklentilerini tespit ederek, ilgili literatür doğrultusunda değerlendirmek olduğu belirlenmiştir.

Araştırma, katılımcıların herhangi bir konudaki görüşlerini ve değerlendirmelerini içerdigi için, "Alan Araştırması" türüne bir örnektir. Araştırmada veri toplamak üzere, "Anket Tekniği" uygulanmıştır.

Araştırmanın sonucu olarak; Din görevlileri genel olarak mesleklerini yerine getirirken, mezun oldukları okullardan aldıkları eğitimin yetersiz kaldığı yönünde kanaat taşıdıkları, büyük oranda hazırlayıcı eğitim kursuna ihtiyaç duydukları, çoğunluğunun hazırlayıcı eğitim kursunun göreve başlamadan önce yapılmasını istedikleri, kendilerini kıraat açısından eksik gördüklerine ulaşılmıştır. Kuran-ı Kerimi doğru, güzel ve mahreçlerine uygun okumanın din görevliliğinde önemli bir yeri olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda ulaşılan bu sonuç önem arz etmektedir.

Demir'in; Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 16 (1), 157-181.yayınlanan "Kuran Kurslarında Dini Musiki Eğitiminin Yeri ve Önemi" isimli çalışmada makam, enstrüman ve söz unsurlarıyla özel bir konuma sahip olan dinî mûsikînin medeniyetimizin en önemli kültür hazinelerinden biri olduğu, Kur'an kurslarına Dinî Mûsikî derslerinin konulması ve bu derslerin önemi üzerinde durulmaktadır. Yine özellikle cami müziği formlarının bu kurslarda öğrencilerin yaş durumları ve Kur'an Kursu türleri de dikkate alınarak verilmeye başlanmasının gerekliliği vurgulanmaktadır. Ayrıca dinî müzik öğretimi için Kur'an kursu öğreticilerinin vasıfları ile dini müzik dersinin muhtevası vb. konular da bu çalışmada

ele alınmaktadır. Bu araştırmada son dönem diyebileceğimiz 1930-2008 dilimi arasındaki çağdaş görüş ve tartışmaların ışığı altında bir senteze ve sonuca ulaşılmağa çalışılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığının son yıllarda din görevlilerinin dini müzik eğitimlerine önem veren pek çok çalışmaya imza attığı, özellikle İmam-Hatip ve Müezzin-Kayyum olarak görev yapan din görevlilerine yönelik Tashih-i Huruf, Ezanı Güzel Okuma ve Dini müzik gibi pek çok hizmet içi eğitim programı gerçekleştirdiğı, ancak bu programların içerisinde gerek Kur'an kursu öğretmenlerinin ve öğrencilerinin müzik yönü ve gerekse bu kurslarda dini müzik dersinin olmasına yönelik müstakil bir çalışma bulunmadığı saptanmıştır. Oysa öğretmenler ve öğrencilerin bu kurslardaki ses ve müzikten doğrudan ya da dolaylı olarak bizzat yararlanmakta oldukları, başta Kur'an-ı Kerim olmak üzere bazı derslerde müziğin önemli bir araç ve eğitim metodu olarak zaten kullanılmakta olduğu bu nedenle bu kurslarda görev yapan öğretmenlerin de yeterli derecede ses ve müzik ilmine vakıf olmaları gerektiğı belirtilmiştir. Aynı şekilde bu kurslardan mezun olan öğrencilerin önemli bir kısmının ileride potansiyel din görevlisi olması gerçeğinden yola çıkılarak temel ses bilgisi ve dini müzik muhtevasını içermek kaydıyla "Dini Musiki" dersinin bu kurslarda ihdas edilmesinin gereğinden bahsedilmiştir.

Özkıvanç'ın İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "İslâm'da Müzik Üzerine Çağdaş Tartışmalar" isimli yüksek lisans tezinde İslam'da müziğin yeri; ne kadar kabul gördüğü ve görebileceğı Kuran ve Hadis'ler esas alınmak suretiyle incelenmektedir. Arap dilindeki "müzik" kelimesinin İslâm araştırmacıları tarafından hemen hemen Batılı anlamda yapılan tanıma uygun olarak kullanıldığı, müziğin geçmişinin insanın varoluş tarihine kadar uzandığı, en ilkel ve en vahşi toplumlarda bile müziğin önemli bir yere sahip olduğunun günümüzde bilinmekte olduğu ayrıca İlkel toplumlarda müziğin başlı başına bir sanat dalı olmaktan çok çeşitli önemli ayin ve törenlerde bir araç görevi üstlendiğı söylenmiş olup müziğin ilkel toplumlarda dans, din ve büyü ile birlikte kullanılmış olduğuna ilişkin bilgilere sahip olunduğı belirtilmiştir.

Çeşitli efsaneler ile müziğe; hatta sese tanrısal bir nitelik kazandırıldığından, varoluşundan bu yana insan topluluklarında dinî ayinlerin genellikle müzikle birleşmiş olduğundan,; kutsal metinler ya da duaların müzik eşliğinde okunduğundan,

bu bakımdan, ilk müzisyenlerin daha çok din adamları olduğundan söz edilmiştir. Diğer dinlerde olduğu gibi İslam dünyasında da din ve müzik kavramının yan yana çok zor getirildiğinden, temelde aynı dine mensup olan insanların bir kısmının sanatın İslam'la bağdaşmayacağını bir kısmının ise İslam'ı sanata tahammül edemeyecek kadar geri zannettikleri, işin ilginç tarafının da zıt görüşleri savunan bu insanların müziğin islamda yasak olduğu görüşünde birleştikleri görüşü saptanmıştır. Esasen Kuran'da müziğin haram olduğuna ilişkin kesin bir hüküm olmamasına rağmen; ayet, sünnet ve hadisler zorlanarak müziğin lehinde ve aleyhinde olanlar tarafından kendi görüşlerini destekleyecek şekilde deliller ve hükümler üretilmeğe çalışıldığı araştırılarak belirtilmiştir. Bu çalışmada son dönem diyebileceğimiz 1930-2008 dilimi arasındaki çağdaş görüş ve tartışmaların ışığı altında bir senteze ve sonuca ulaşılmışa çalışılmıştır.

Türkmen ve Kapan'ın Aralık 2010 tarihinde Marmara Üniversitesinde gerçekleşen 9. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunulan "Din Adamlarının Aldıkları Müzik Eğitiminin Mesleki Yaşamlarına Olan Etkileri Açısından Değerlendirilmesi" isimli bildiride; Din Adamlarının Mesleki Yaşamlarında, Müzik Eğitimi Gerekli midir? Sorusuna cevap aranmıştır. Araştırmada; din adamlarının meslekleriyle ilgili çalışmaları yürütürken, müzikten ne ölçüde yararlandıklarını tespit etmeyi, mesleki çalışmalarında müziği kullanırken veya müziğin alanına giren çalışmaları yaparken karşılaştıkları güçlükleri, müziğin dini müzik alanındaki uygulamalarının önemini vurgulamayı, dini müzik alanında yapılan çalışmaların gelişimine ve yaygınlaşmasına yardımcı olmayı amaçlamış, bu doğrultuda; araştırmada amaçlarına yönelik olarak bir durum tespiti yapma yolunda betimsel yöntem kullanmıştır. Araştırmada, din görevlilerinin dini müzik formlarını tanımalarına ilişkin durumları ve görüşleri ele alınmış olup; Din görevlilerinin bir kısmının; müzik formlarını tanıdıkları, bir kısmının; formlardan birkaç tanesini bildiği, bir kısmının da; belli ölçüde bildikleri ve öğrenmenin gerekli olduğunu düşündüğü, bir kısmının; tamamına yakını tanıdığı ve önemseydiği, bir kısmının ise; gerekli olduğu kadarını bildiği ve gerekli olanların tanınması gerektiğini düşündüğü sonuçlarına ulaşmıştır.

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1.Araştırma Modeli

Bu araştırma, din ve müzik olgularının ilişkisel yönlerinin ortaya konulduğu cami görevlilerinin müziksel algılarının belirlenmesine yönelik durum tespitinin yapıldığı betimsel bir araştırmadır. “Betimsel araştırmalar; verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar. Araştırmacılar; bireylerin grupların ya da fiziksel ortamların özelliklerini özetler. Olgunun tanımlanması, tüm araştırma gayretlerinin başlangıç noktasıdır” (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2010: 21).

Verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlanmasına betimsel araştırma denir (Büyüköztürk, 2013: 22).

Betimleyici veriler, genellikle gözlem, anket, görüşme veya test gibi bilgi toplama yolları ile elde edilir (Balcı, 2015:148).

Wellington (2006)’a göre “Tarama araştırmaları, geniş kitlelerin görüşlerini, özelliklerini betimlemeyi hedefleyen araştırmalardır. Bu tür araştırmalar, daha çok ‘ne, nerede, ne zaman, hangi sıklıkta, hangi düzeyde, nasıl’ gibi soruların cevaplandırılmasına olanak tanır (Aktaran: Büyüköztürk ve diğerleri, 2013: 177).

Arslanoğlu’na göre; Alan araştırması; tarama yöntemi, saha araştırması veya survey kavramları altında açıklanmaktadır. Buna betimsel araştırma da denilir. Alan araştırmaları insanların herhangi bir konudaki görüşlerini ve değerlendirmeleri içerir.

3.2.Araştırma Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Niğde ili örneklemini ise Niğde ilinde Görev yapmakta olan 82 cami görevlisi oluşturmaktadır. Örneklemenin seçiminde İl bazında yapılan aylık cami görevlileri toplantısında il müftüsünden sözlü izin alınarak araştırma konusu ve anket soruları hakkında bilgi verilmiş, gönüllülük esası ile anket uygulanmıştır.

3.3.Veri Toplama Yöntemi

Bu araştırmanın verileri; uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmış, likert tipi anket formunda bulunan 28 soru ile cami görevlilerinin görüşleri alınarak toplanmıştır. Daha önce gerçekleştirilen aynı konu alanına sahip seminer çalışması ile yapılan ön araştırma anket sorularının şekillenmesinde faydalı olmuştur.

3.4. Verilerin İşlenmesi

Araştırmanın verileri uzman öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda; cami görevlilerinin;

- **Demografik Karakteristiklerine Yönelik;** Cami görevlilerinin, Yaş aralıkları- Eğitim durumları- Mesleki unvan durumları- Mesleki kıdem durumları- Medeni hal durumları- Sahip oldukları çocuk sayısı durumları
- **Mesleki Müzik Eğitimi Alma Durumlarına Yönelik olarak;** Cami görevlilerinin üye oldukları müzik topluluğu durumları- Çalgı çalma durumları- Mesleklerine yönelik aldıkları müzik eğitimlerinin yeterli olup olmadığına dair görüşleri- Yeteri kadar makam ve müzik bilgisi olup olmadığına ilişkin görüşleri
- **Mesleklerini İcra Ederlerken Müzikten Faydalanma Durumlarına Yönelik Sorular;** Cami görevlilerinin, Meslek hayatlarında müziği kullanıp kullanmadıklarına dair görüşleri- Din Öğretimi veren kurumlarda haftalık ders programlarında müzik eğitimine yeteri kadar yer verilip verilmediğine yönelik görüşleri- Din eğitimi veren kurumlarda mesleklerine yönelik müzik eğitiminin artırılması gerektiğine yönelik görüşleri

- **Genel Anlamda Müzik ve Müzik Eğitimi Alma Gerekliliğine Yönelik Görüşleri Doğrultusunda Elde Edilen Sorular;** Cami görevlilerinin Mesleklerini icra ederken müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştayların gerekli olup olmadığına yönelik görüşleri- Mesleklerini icra ederken müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştaylara yeterli ölçüde katılıp katılmadıklarına yönelik görüşleri- İlköğretim okulları ve ortaokullardaki müzik derslerinde öğrencilere ilahiler öğretilmesinin ne denli önemli olduğuna yönelik görüşleri- Dini müzik formlarını profesyonel olarak icra eden sanatçıları takip edip etmediklerine yönelik görüşleri- Mesleki faaliyetlerde müzik bilgisine ihtiyaç duyup duymadıklarına yönelik görüşleri- Kişisel gelişimleri açısından Müzik alanındaki makam, usul gibi mesleki müzik örnekleri içeren çalışmalarını takip edip etmediklerine yönelik görüşleri- Çocuklarının çalgı çalmasını ya da müzik topluluklarına katılmasını isteyip istemediklerine yönelik görüşleri- Müziğin, toplulukları yönlendirici bir etkisi olduğuna inanıp inanmadıklarına dair görüşleri- Çalgı eğitimi ile elde edilecek kazanımın mesleklerine katkısı olduğunu düşünüp düşünmediklerine yönelik görüşleri- Seslerini ve nefeslerini doğru kullanıp kullanmadıklarına yönelik görüşleri- Mesleklerine yönelik müziksel söyleme etkinliklerini yararlı bulup bulmadıklarına yönelik görüşleri- Dini müzik topluluklarını dinleyip dinlemediklerine yönelik görüşleri- Dini müzik korolarına katılmak isteyip istemediklerine yönelik görüşleri- Şehirlerde dini müzik korolarının kurulmalarının ne kadar önemli olup olmadığına yönelik görüşleri- Dini müzik formlarına yönelik mesleki eğitimlerini yeterli bulup bulmadıklarına (İlahi-durak-salat-ezan-kamet vb.) yönelik görüşleri- Dini müzik formlarında yapılan yeni besteleri beğenip beğenmediklerine yönelik görüşleri- Dini müzik formlarında beste yapabileceğimi düşünüp düşünmediklerine yönelik görüşleri- Yaşadıkları bölgenin müzik kültürünü ne ölçüde tanıdıklarına yönelik görüşleri- Yaşadıkları bölgenin müzik şahsiyetlerini ne ölçüde tanıdıklarına yönelik görüşleri- Günümüz popüler müzik kültürünün niteliğini beğenip beğenmediklerine yönelik görüşleri- Yeni dini müzik akımlarını beğenip beğenmediklerine (İslami pop-rap, İslami fantezi, çocuk ilahi grupları vb.) yönelik görüşleri.
- **Müziğin Sosyal Alanda Kullanımına Yönelik Görüşleri Doğrultusunda Elde Edilen Sorular;** Müzik öğrenmenin ya da bir çalgı çalmaya zaman ayırmanın insanı zararlı alışkanlıklardan ve olumsuz davranışlardan uzak tutabileceğini

düşünüp düşünmediklerine yönelik görüşleri- Doğru davranış ve düşüncelerin kazandırılmasında müziğin etkili bir gücü olabileceğini düşünüp düşünmediğine yönelik görüşlerinin tespit edilmesi amacı ile hazırlanan iki bölümlü anket formunun Niğde ilinde görev yapan 82 cami görevlisine uygulanması ile sağlanmıştır.

Araştırmada verilerin toplanması için hazırlanan anket formunun, birinci bölümünde cami görevlilerinin demografik karakteristiğini belirlemeye yönelik 8; ikinci bölümde ise müzikal algılarının tespit edilmesine yönelik 28 soruya yer verilmiştir. Anket sorularına verilen cevaplar; tamamen katılıyorum-Büyük ölçüde katılıyorum-kısmen katılıyorum-çok az katılıyorum ve hiç katılmıyorum değişkenleri ile değerlendirilmeye alınmıştır.

3.5.Verilerin Analizi

Araştırmada cami görevlilerinin anket formuna verdikleri cevaplardan elde edilen bulgular içerik analizi ile analiz edilmiştir. Anket sorularına yönelik verilerin analizleri yapılırken, sorulara benzer ve farklı cevaplar verenler ayrı ayrı belirlenerek tablo haline dönüştürülmüş, verilen cevaplar frekans (f) değerini oluşturmuş, frekans değerleri arasında gerçekleşen dağılım ise yüzdelik (%) olarak hesaplanmıştır, elde edilen bulgular betimlenmeye hazır hale getirilmiştir.

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, cami görevlilerinin anket formuna verdikleri cevaplar tablolara dönüştürülerek yorumlanmıştır. Anket formunda yer alan sorulara verilen cevapların kategorize edilmesine ilişkin, bulgu tabloları aşağıda yer almaktadır.

Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Cami Görevlilerinin Demografik Karakteristiklerine Yönelik Bulgular

Cami görevlilerinin Yaş Aralıklarına Yönelik Bulgular

Tablo 1.'de Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin yaş aralıkları frekans ve yüzde dağılımı görülmektedir.

Tablo 1. Cami Görevlilerinin Yaş Aralıkları

Yaş Aralığı	f	%
18-25	8	9,76
25-35	24	29,27
35-45	30	36,59
45 Üstü	20	24,39
Toplam	82	100

Tabloya göre; cami görevlilerinin %9'unun 18-25, %29'unun 25-35 yaş aralığında, %24'ünün 45 yaş üstü, %36 gibi büyük çoğunluğun ise 35-45 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir.

Cami görevlilerinin çoğunluğunun orta yaş üzeri oldukları görülmüştür.

Cami Görevlilerinin Eğitim Durumlarına Yönelik Bulgular

Tablo 2.'de Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin eğitim durumları frekans ve yüzde dağılımları görülmektedir.

Tablo 2. Cami Görevlilerinin Eğitim Durumları

Eğitim Durumu	f	%
İlk	-	-
Orta	-	-
Lise	15	18,52
Lisans	63	77,78
Y. Lisans	4	3,70
Doktora	-	-
Toplam	82	100

Tabloya göre cami görevlilerinin % 18'inin lise, % 77'sinin lisans, %3'ünün ise yüksek lisans mezunu oldukları tespit edilmiştir.

Toplum açısından böylesi önemli bir mesleği icra eden kişilerin tamamının yüksek ve nitelikli bir eğitim seviyesinde, en az Lisans mezunu olmaları gerektiği düşünülmektedir.

Cami Görevlilerinin Mesleki Unvanlarına Yönelik Bulgular

Tablo 3.'de Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin eğitim durumları frekans ve yüzde dağılımları görülmektedir.

Tablo 3. Cami Görevlilerinin Mesleki Unvanları

Mesleki Unvan	f	%
İmam-Hatip	73	89,02
Müezzin- Kayyum	9	10,98
Toplam	82	100

Tabloya göre cami görevlilerinin %10'unun Müezzin Kayyum, %89'unun ise İmam-Hatip Unvanına sahip oldukları tespit edilmiştir.

Uygulanan ankete imam hatiplerin katılımının fazla olduğu gözlemlenmiştir.

Cami Görevlilerinin Mesleki Kıdemlerine Yönelik Bulgular

Tablo 4.'de Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin mesleki kıdem durumlarının frekans ve yüzde dağılımları görülmektedir.

Tablo 4. Cami Görevlilerinin Mesleki Kıdemleri

Mesleki Kıdem	f	%
0-4 yıl	21	25,61
5-9 yıl	25	30,45
10-14 yıl	12	14,63
15-19 yıl	5	6,10
20 yıl ve üstü	19	23,17
Toplam	82	100

Tabloya göre cami görevlilerinin % 25'inin 0-4 yıl, %30'unun 5-9 yıl, %14'ünün 10-14 yıl, %6'sının 15-19 yıl , %23'ünün ise 20 yıl ve üstü aralığında oldukları tespit edilmiştir.

Uygulanan ankete katılan anketörlere bakıldığında en büyük yüzdenin çalışma hayatında ilk 14 yıl arasında olan cami görevlisinden oluştuğu, göreve yeni atananların araştırmaya katılmada daha istekli olduğu gözlenmiştir.

Cami Görevlilerinin Medeni Hallerine Yönelik Bulgular

Tablo 5.'de Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin medeni halleri frekans ve yüzde dağılımları görülmektedir.

Tablo 5. Cami Görevlilerinin Medeni Hal Durumları

Medeni Hal	f	%
Evli	75	91,46
Bekar	7	8,54
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin %8'inin bekar, %91'inin evli olduğu görülmektedir.

Tabloya bakıldığında anketörlerin büyük çoğunluğunun evli oldukları gözlemlenmiştir.

Cami Görevlilerinin Sahip Oldukları Çocuk Sayısına Yönelik Bulgular

Tablo 6.'da Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin sahip oldukları Çocuk sayısı frekans ve yüzde dağılımları görülmektedir

Tablo 6. Cami Görevlilerinin Sahip Oldukları Çocuk Sayısı

Çocuk Sayısı	f	%
0	12	15
1	6	7
2	26	32
3	28	34
4	8	10
5	2	2
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin %2'sinin 5, %10'unun 4, %34'ünün 3, %32'sinin 2 ve %7'sinin ise 1 çocuca sahip olduğu, %15'inin ise bekar veya evli olup çocuk sahibi olmadıkları tespit edilmiştir.

Örnekleme dâhil olan cami görevlilerinin büyük çoğunluğunun; 2 ve 3 çocuklu cami görevlilerinden oluştuğu gözlemlenmiştir.

4.1. Cami Görevlilerinin Almış Oldukları Mesleki Müzik Eğitimlerine Yönelik Görüşleri

1. Mesleklerine yönelik almış oldukları müzik eğitiminin yeterliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Yeteri kadar makam ve müzik bilgileri olmasına yönelik görüşleri nelerdir?
3. Dini müzik formlarına (ilahi-durak-salat-ezan-kamet vb.) yönelik mesleki eğitimlerinin yeterlilik durumu nedir?

4. Haftalık ders programlarında müzik eğitime yeteri kadar yer verilmesine ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Mesleğe yönelik müzik eğitiminin artırılmasına yönelik görüşleri nelerdir?
6. Üye oldukları müzik topluluğuna ilişkin görüşleri nelerdir?

Çalışmanın birinci alt problemi doğrultusunda din görevlilerine yönlendirilen sorulara ilişkin tablolar ve yorumları aşağıda sunulmuştur.

4.1.1. Cami Görevlilerinin Mesleklerine Yönelik Almış Oldukları Müzik Eğitiminin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Tablo 7.'de Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “mesleğime yönelik aldığım müzik eğitimi yeterlidir” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri görülmektedir.

Tablo 7. Cami Görevlilerinin Mesleklerine Yönelik Almış Oldukları Müzik Eğitiminin Yeterliliğine Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	1	1,22
Büyük ölçüde katılıyorum	4	4,88
Kısmen katılıyorum	17	20,73
Çok az katılıyorum	16	19,51
Hiç katılmıyorum	44	53,66
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin mesleklerine yönelik aldıkları müzik eğitimlerinin yeterli olup olmadıklarına bakıldığında; %1'ini tamamen katıldığı, %4'ünün büyük ölçüde katıldığı, %20'sinin kısmen katıldığı, %19'unun çok az katıldığı ve %53'ünün ise hiç katılmadığı tespit edilmiştir.

Bu bulgudan hareketle; cami görevlilerinin mesleklerine yönelik aldıkları müzik eğitimlerini yeterli bulmadıklarını ifade etmeleri, mesleki eğitimleri sürecinde müzik eğitimi ile elde edilecek olan kazanımlarının eksik olduğunu ve çoğunluğunun bu eksikliğin farkında olduklarını düşündürmektedir.

4.1.2. Cami Görevlilerinin Yeteri Kadar Makam Ve Müzik Bilgileri Olmasına İlişkin Görüşleri

Tablo 8'de Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin "Yeteri kadar makam ve müzik bilgim olduğunu düşünüyorum." sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri görülmektedir.

Tablo 8. Cami Görevlilerinin Yeteri Kadar Makam ve Müzik Bilgilerinin Olduğuna Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	3	3,66
Büyük ölçüde katılıyorum	6	7,32
Kısmen katılıyorum	20	24,39
Çok az katılıyorum	19	23,17
Hiç katılmıyorum	34	41,46
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin makam ve müzik bilgilerinin yeterliliğine yönelik görüşlerine bakıldığında; %3'ünün tamamen katıldığı, %7'sinin büyük ölçüde katıldığı, %24'ünün kısmen katıldığı, %23'ünün çok az katıldığı ve %41'inin ise hiç katılmadığı tespit edilmiştir.

Bu görüşlerden hareketle; cami görevlilerinin çoğunluğunun makam ve müzik bilgilerini yeterli bulmadıklarını ifade etmeleri, mesleğini icra ederken müzik bilgisi ve makam icrasından faydalanamadıklarını düşündürmektedir.

4.1.3. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarına(İlahi-Durak-Salat-Ezan-Kamet vb.) Yönelik Mesleki Eğitimlerini Yeterli Bulmalarına İlişkin Görüşleri

Tablo 9'da Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “dini müzik formlarına yönelik mesleki eğitimimi yeterli buluyorum. (İlahi-durak-salat-eyan-kamet vb.)” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri görülmektedir.

Tablo 9. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarına(İlahi-Durak-Salat-Ezan-Kamet vb.) Yönelik Mesleki Eğitimlerini Yeterli Bulmalarına İlişkin Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	11	13,41
Büyük ölçüde katılıyorum	8	9,76
Kısmen katılıyorum	15	18,29
Çok az katılıyorum	13	15,85
Hiç katılmıyorum	35	42,68
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin dini müzik formlarına yönelik mesleki eğitimini yeterli bulmalarına yönelik olarak; %13'ünün tamamen katıldığı, %9'unun büyük ölçüde katıldığı, %18'inin kısmen katıldığı, %15'inin çok az katıldığı ve %42'sinin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Bu görüşler doğrultusunda; cami görevlilerinin çoğunluğunun dini müzik formlarına yönelik mesleki eğitimlerini yeterli olmamasını ifade etmeleri, mesleki hayatlarında bu formları kullanamayacaklarını düşündürmektedir.

4.1.4. Cami Görevlilerinin Din Öğretimi Veren Kurumlarda Haftalık Ders Programlarında Müzik Eğitimine Yeteri Kadar Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri

Tablo 10'da Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “din öğretimi veren kurumlarda, haftalık ders programlarında müzik eğitimine yeteri kadar yer veriliyor.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri görülmektedir.

Tablo 10. Cami Görevlilerinin Din Eğitimi Veren Kurumlarda Haftalık Ders Programlarında Müzik Eğitimine Yeteri Kadar Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	9	10,98
Büyük ölçüde katılıyorum	4	4,88
Kısmen katılıyorum	7	8,54
Çok az katılıyorum	15	18,29
Hiç katılmıyorum	47	57,32
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin din öğretimi veren kurumlarda haftalık ders programlarında müzik eğitimine yeteri kadar yer veriliyor mu sorusuna; %10'unun tamamen katıldığı, %4'ünün büyük ölçüde katıldığı, %8'inin kısmen katıldığı, %18'inin çok az katıldığı, %57'sinin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Cami görevlilerinin eğitim aldıkları kurumlarda müzik eğitimi haftalık ders saatinin yeterli olmadığını belirtmeleri, derslerde edinebilecekleri kazanımları mesleklerine yansıtamayacaklarını göstermektedir.

4.1.5. Cami Görevlilerinin Din Eğitimi Veren Kurumlarda Mesleğe Yönelik Müzik Eğitiminin Artırılması Gerekliliğine İlişkin Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “din eğitimi veren kurumlarda mesleğime yönelik müzik eğitimi artırılmalıdır.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 11’de görülmektedir.

Tablo 11. Cami Görevlilerinin Din Eğitimi Veren Kurumlarda Mesleğe Yönelik Müzik Eğitiminin Artırılması Gerekliliğine İlişkin Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	42	51,22
Büyük ölçüde katılıyorum	16	19,51
Kısmen katılıyorum	14	17,07
Çok az katılıyorum	3	3,66
Hiç katılmıyorum	7	8,54
Toplam	82	100

Tabloda, Cami Görevlilerinin Din eğitimi veren kurumlarda mesleğine yönelik müzik eğitimi artırılmalı mıdır sorusuna %51'inin tamamen katıldığı, %19'unun büyük ölçüde katıldığı, %17'sinin kısmen katıldığı, %3'ünün çok az katıldığı, %8'inin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Yüzdelerle bakıldığında; cami görevlilerinin yarıdan fazlasının din eğitimi veren kurumlarda mesleklerine yönelik müzik eğitiminin artırılması gerektiğini belirtmeleri mesleklerini icra ederlerken müziği etkin kullanmayı istediklerini fakat kullanamadıklarını düşündürmektedir.

4.1.6. Cami Görevlilerinin Üye Oldukları Müzik Topluluğuna İlişkin Görüşleri

Niğde İlinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin üye oldukları müzik topluluğu (Popüler Korolar-İlahi Grupları-Orkestra vb.) frekans ve yüzde dağılımları Tablo 12.'de görülmektedir.

Tablo 12. Cami Görevlilerinin bir müzik topluluğuna (TSM/THM koroları- ilahi grupları- orkestra vb.) üye olma Durumları

Üyelik Durumu	f	%
Evet	2	2,44
Hayır	80	97,56
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin %2'sinin müzik topluluklarına üye oldukları, %98'inin ise hiçbir müzik topluluğuna üye olmağı tespit edilmiştir.

Bu görüşten hareketle cami görevlilerinin çok büyük bir çoğunluğunun ilahi gruplar, orkestralar gibi müzik topluluklarına üye olmadıklarını ifade etmeleri bu tür

etkinliklerin müzikal bilgi ve birikimlerine faydalı bulmadıkları fikrini akla getirmektedir.

4.2. Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzikten Faydalanma Durumlarına İlişkin Görüşleri

1. Meslek hayatlarında müziği kullanmalarına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Çalgı çalma durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?

İkinci alt problem doğrultusunda din görevlilerine yönlendirilen sorulara ilişkin tablolar ve yorumları aşağıda sunulmuştur.

4.2.1. Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Cami Görevlilerinin “Meslek Hayatlarında Müziği Kullanmalarına İlişkin Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “meslek hayatımda müziği kullanıyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 13’de görülmektedir.

Tablo 13. Cami Görevlilerinin Meslek Hayatında Müziği Kullanma Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	16	19,51
Büyük ölçüde katılıyorum	8	9,76
Kısmen katılıyorum	13	15,85
Çok az katılıyorum	13	15,85
Hiç katılmıyorum	32	39,02
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin meslek hayatında müziği kullanma durumu incelendiğinde %19'unun tamamen katıldığı, %9'unun büyük ölçüde katıldığı, %15'inin kısmen katıldığı, %15'inin çok az katıldığı, %39'unun ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Cami görevlilerinin çoğunun mesleki faaliyetlerinde müziği kullanamadıklarından kaynaklı olarak ezan, salat, kamet, ilahi gibi dini müzik formlarını doğru icra edemediklerini ya da doğru icra edip etmediklerini bilmediklerini düşündürmektedir.

4.2.2. Cami Görevlilerinin Çalgı Çalma Durumlarına Yönelik Bulgular

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin çalgı çalma durumları frekans ve yüzdeleri Tablo 14'de görülmektedir.

Tablo 14. Cami Görevlilerinin Çalgı Çalma Durumları

Çalgı Çalma Durumu	f	%
Evet	8	9,76
Hayır	74	90,24
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin %90'ının herhangi bir çalgı çalmadığı, %9'unun ise ney, def, gitar, bağlama çalgılarını çaldıkları tespit edilmiştir.

Bu görüşlerden hareketle cami görevlilerinin çoğunluğunun enstrüman çalmadıklarını ifade etmeleri, müziği sosyal hayatlarında uygulamalı olarak kullanmadıklarını düşündürmektedir.

4.3. Cami Görevlilerinin Müzik Eğitimi Alma Gerekliliğine Yönelik Görüşleri

1. Mesleklerini icra ederken müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştayların gerekliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Mesleğini icra ederken müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştaylara yeterli ölçüde katılma durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
3. İlköğretim okulları ve ortaokullardaki müzik derslerinde öğrencilere ilahiler öğretilmesinin gerekliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Dini müzik formlarını profesyonel olarak icra eden sanatçıları takip etme durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
5. Müzik alanında kişisel gelişim için, makam, usul gibi mesleki müzik örnekleri içeren çalışmaları izleme durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
6. Çalgı eğitimi ile elde edilecek kazanımın mesleklerine katkısı olduğunu ilişkin görüşleri nelerdir?

7. Sesini ve nefesini doğru kullandıklarını düşünmelerine ilişkin görüşleri nelerdir?
8. Mesleklerine yönelik müziksel söyleme etkinliklerini yararlı olduğuna yönelik görüşleri nelerdir?

Üçüncü alt problem doğrultusunda din görevlilerine yönlendirilen sorulara ilişkin tablolar ve yorumları aşağıda sunulmuştur.

4.3.1. Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzik Eğitime Yönelik Kurs, Seminer, Çalıştayların Gerekliliğine İlişkin Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “mesleğimi icra ederken müzik eğitime yönelik kurs, seminer, çalıştaylar gereklidir.” sorusuna yönelik görüşleri frekans ve yüzdeleri Tablo 15’de görülmektedir.

Tablo 15. Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzik Eğitime Yönelik Kurs, Seminer, Çalıştayların Gerekliliğine İlişkin Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	45	54,88
Büyük ölçüde katılıyorum	14	17,07
Kısmen katılıyorum	8	9,76
Çok az katılıyorum	7	8,54
Hiç katılmıyorum	8	9,76
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin mesleklerini icra ederken müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştaylar gereklidir sorusuna; %54'ünün tamamen katıldığı, %17'sinin büyük ölçüde katıldığı, %9'unun kısmen katıldığı, %8'inin çok az katıldığı ve %9'unun ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Tablodaki görüşlere göre; cami görevlilerinin yarıdan çoğunun müzik eğitimine yönelik alacakları kurs, seminer, alıştayları gerekli bulduklarını belirtmeleri, yenilikleri takip etmeye açık olduklarını, mesleklerini icra ederlerken müzikten faydalanmayı istediklerini düşündürmektedir.

4.3.2. Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzik Eğitimine Yönelik Kurs, Seminer, alıştaylara Yeterli lde Katılma Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin "Mesleğimi icra ederken müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştaylara yeterli ölçüde katılıyorum." sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 16'da görülmektedir.

Tablo 16. Cami Görevlilerinin Mesleklerini İcra Ederken Müzik Eğitimine Yönelik Kurs, Seminer, Çalıştaylara Yeterli Ölçüde Katılma Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	10	12,20
Büyük ölçüde katılıyorum	8	9,76
Kısmen katılıyorum	12	14,63
Çok az katılıyorum	17	20,73
Hiç katılmıyorum	35	42,68
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştaylara yeterli ölçüde katılıyorum sorusuna; %12'sinin tamamen katıldığı, %9'unun büyük ölçüde katıldığı, %14'ünün kısmen katıldığı, %20'sinin çok az katıldığı ve %42sinin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Bu görüşlerden hareketle; cami görevlilerinin meslek hayatında müzik eğitimine yönelik düzenlenen kurs, seminer ve çalıştaylara önceki soruya verdikleri yanıt doğrultusunda gerekli buldukları ancak yeteri kadar katılmadıklarını belirtmeleri, edinilecek olan deneyim ve eğitimden gereken ölçüde faydalanamadıklarını düşündürmektedir.

4.3.3. Cami Görevlilerinin İlköğretim Okulları ve Ortaokullardaki Müzik Derslerinde Öğrencilere İlahiler Öğretilmesi Gerekliliğine İlişkin Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “ilköğretim okulları ve ortaokullardaki müzik derslerinde öğrencilere ilahiler öğretilmelidir.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 17’de görülmektedir.

Tablo 17. Cami Görevlilerinin İlköğretim Okulları ve Ortaokullardaki Müzik Derslerinde Öğrencilere İlahiler Öğretilmesi Gerekliliğine İlişkin Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	65	79,27
Büyük ölçüde katılıyorum	7	8,54
Kısmen katılıyorum	3	3,66
Çok az katılıyorum	3	3,66
Hiç katılmıyorum	4	4,88
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin ilköğretim okulları ve ortaokullardaki müzik derslerinde öğrencilere ilahiler öğretilmelidir sorusuna; %79’unun tamamen katıldığı, %8’inin büyük ölçüde katıldığı, %3’ünün kısmen katıldığı, %3’ünün çok az katıldığı ve %4’ünün ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Bu göre; cami görevlilerinin ilköğretim okulları ve ortaokullardaki müzik derslerinde öğrencilere ilahiler öğretilmesinin gerekli bulduklarını belirtmeleri, dini

müzik formlarından olan ilahileri beğendiklerini, öğrencilerin hayatlarına almaları gerektiği fikrini ortaya koymuştur.

4.3.4. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarını Profesyonel Olarak İcra Eden Sanatçıları Takip Etme Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “dini müzik formlarını profesyonel olarak icra eden sanatçıları takip ediyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 18’de görülmektedir.

Tablo 18. Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarını Profesyonel Olarak İcra Eden Sanatçıları Takip Etme Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	24	29,27
Büyük ölçüde katılıyorum	5	6,10
Kısmen katılıyorum	33	40,24
Çok az katılıyorum	6	7,32
Hiç katılmıyorum	14	17,07
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin dini müzik formlarını profesyonel olarak icra eden sanatçıları takip etmelerine yönelik duruma bakıldığında; %29’unun tamamen katıldığı, %5’inin büyük ölçüde katıldığı, %33’ünün kısmen katıldığı, %7’sinin çok az katıldığı ve %17’sinin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Görüşler doğrultusunda; cami görevlilerinin büyük çoğunluğunun dini müzik formlarını profesyonel olarak icra eden sanatçıları takip ettiğini belirtmeleri, branşlarındaki sanatsal faaliyetlerden haberdar olduklarını düşündürmektedir.

4.3.5. Cami Görevlilerinin Müzik Alanında Kişisel Gelişim İçin, Makam, Usul Gibi Mesleki Müzik Örnekleri İçeren Çalışmaları İzleme Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “müzik alanında kişisel gelişimim için, makam, usul gibi mesleki müzik örnekleri içeren çalışmaları izlerim.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 19’da görülmektedir.

Tablo 19. Cami Görevlilerinin Müzik Alanında Kişisel Gelişim İçin, Makam, Usul Gibi Mesleki Müzik Örnekleri İçeren Çalışmaları İzleme Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	23	28,05
Büyük ölçüde katılıyorum	13	15,85
Kısmen katılıyorum	25	30,49
Çok az katılıyorum	9	10,98
Hiç katılmıyorum	12	14,63
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin makam, usul gibi mesleki müzik örnekleri içeren çalışmaları izlerim sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında; %28’inin tamamen

katıldığı, %15'inin büyük ölçüde katıldığı, %30'unun kısmen katıldığı, %10'unun çok az katıldığı ve %14'ünün ise hiç katılmadıklarını belirttikleri tespit edilmiştir.

Görüşlerden hareketle; cami görevlilerinin makam, usul gibi mesleki örnekleri içeren çalışmaları orta düzeyde izlediklerini belirtmeleri, mesleki hayatlarına bu bilgileri ne ölçüde kattıklarını düşündürmektedir.

4.3.6. Cami Görevlilerinin Çalgı Eğitimi İle Elde Edilecek Kazanımın Mesleklerine Katkısı Olduğuna İlişkin Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “çalgı eğitimi ile elde edilecek kazanımın mesleğime katkısı olduğunu düşünüyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 20’de görülmektedir.

Tablo 20. Cami Görevlilerinin Çalgı Eğitimi İle Elde Edilecek Kazanımın Mesleklerine Katkısı Olduğuna İlişkin Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	30	36,59
Büyük ölçüde katılıyorum	18	21,95
Kısmen katılıyorum	16	19,51
Çok az katılıyorum	6	7,32
Hiç katılmıyorum	12	14,63
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin çalgı eğitimi ile elde edilecek kazanımın mesleğine katkısı olduğunu düşünüyorum sorusuna yönelik olarak; %36'sının tamamen katıldığı, %21'inin büyük ölçüde katıldığı, %19'unun kısmen katıldığı, %7'sinin çok az katıldığı ve %14'ünün ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Cami görevlilerinin gözle görülür bir çoğunluğunun tamamen, büyük ölçüde ve kısmen katılarak ifade ettikleri çalgı eğitimi ile elde edilecek kazanımın mesleklerine katkısı olduğunu ifade etmeleri, çalgı eğitimi almak ve mesleklerini icra ederken kullanmak istediklerini düşündürmektedir. Ancak çok az ve hiç katılmadıklarını belirten, azınlık oluşturan örneklemin; çalgı eğitiminin mesleklerine katkısı olmadığı sonucunu ortaya koymaktadır.

4.3.7. Cami Görevlilerinin Seslerini ve Nefeslerini Doğru Kullandıklarını Düşünmelerine İlişkin Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “sesimi ve nefesimi doğru kullandığımı düşünüyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 21’de görülmektedir.

Tablo 21. Cami Görevlilerinin Seslerini ve Nefeslerini Doğru Kullandıklarını Düşünmelerine İlişkin Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	6	7,32
Büyük ölçüde katılıyorum	11	13,41
Kısmen katılıyorum	27	32,93
Çok az katılıyorum	21	25,61
Hiç katılmıyorum	17	20,73
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin Sesimi ve nefesimi doğru kullandığımı düşünüyorum sorusuna yönelik olarak; %7'sinin tamamen katıldığı, %13'ünün büyük ölçüde katıldığı, %32'sinin kısmen katıldığı, %25'inin çok az katıldığı ve %20'sinin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Bu bağlamda; cami görevlilerinin çoğunun sesini ve nefesini kısmen, çok az ya da hiç kullanmadığını belirtmeleri, mesleki hayatlarında özellikle müzikli icralarda sesin ve nefesin doğru kullanılması gereken dini faaliyetlerde sağlıkları açısından olumsuzluk yaşayabileceklerini, icralarının da doğru ve güzel olmayacağını farkında olduklarını düşündürmektedir.

4.3.8. Cami Görevlilerinin Mesleklerine Yönelik Müziksel Söyleme Etkinliklerinin Yararlı Olduğuna Yönelik Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “mesleğime yönelik müziksel söyleme etkinliklerini yararlı buluyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 22’de görölmektedir.

Tablo 22. Cami Görevlilerinin Mesleklerine Yönelik Müziksel Söyleme Etkinliklerinin Yararlı Olduğuna Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	41	50
Büyük ölçüde katılıyorum	14	17,07
Kısmen katılıyorum	14	17,07
Çok az katılıyorum	6	7,32
Hiç katılmıyorum	7	8,54
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin müziksel söyleme etkinliklerini yararlı buluyorum sorusuna yönelik olarak; %50’sinin tamamen katıldığı, %17’sinin büyük ölçüde katıldığı, %17’sinin kısmen katıldığı, %7’sinin çok az katıldığı ve %8’inin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Yüzdelerle bakıldığında; cami görevlilerinin büyük çoğunluğunun dini müziksel seslendirme yapmanın mesleki faaliyetlerinin icrasında olumlu katkı sağlayacağını düşündüklerini ancak bu tür faaliyetlerde bulunamadıklarından yeniliklerden haberdar olamayıp faydalanamadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

4.4. Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Cami Görevlilerinin Müziğin Sosyal Alanda Kullanımına ve Etkisine Yönelik Görüşleri

1. Dini müzik topluluklarını dinleme durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
2. Dini müzik korolarına katılmak isteme durumlarına yönelik görüşleri nelerdir.?
3. Şehirlerde dini müzik koroları kurulması gerekliliğine yönelik görüşleri nelerdir?
4. Dini müzik formlarında yapılan yeni besteleri beğenme durumları nelerdir?
5. Dini müzik formlarında beste yapabileceğimi düşüncelerine ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Yaşadıkları bölgenin müzik kültürünü tanıma durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
7. Yaşadıkları bölgenin müzik şahsiyetlerini yeterince tanıma durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
8. Günümüz popüler müzik kültürünün niteliğini beğenme durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
9. Yeni dini müzik akımlarını (İslami pop-rap, İslami fantezi, çocuk ilahi grupları vb.)beğenme durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
10. Çocuklarının çalgı çalmasını ya da müzik topluluklarına katılmasını isteme durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
11. Müziğin, toplulukları yönlendirici bir etkisi olduğuna yönelik görüşleri nelerdir?
12. Müzik öğrenmenin ya da bir çalgı çalmanın insan davranışları üzerine etkisine yönelik görüşleri nelerdir?
13. Doğru davranış ve düşüncelerin kazandırılmasında müziğin etkili bir gücü olabileceğine yönelik görüşleri nelerdir?

Dördüncü alt problem doğrultusunda din görevlilerine yönlendirilen sorulara ilişkin tablolar ve yorumları aşağıda sunulmuştur.

4.4.1. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Topluluklarını Dinleme Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “dini müzik topluluklarını dinliyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 23’de görülmektedir.

Tablo 23. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Topluluklarını Dinleme Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	29	35,37
Büyük ölçüde katılıyorum	20	24,39
Kısmen katılıyorum	24	29,27
Çok az katılıyorum	4	4,88
Hiç katılmıyorum	5	6,10
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin dini müzik topluluklarını dinliyorum sorusuna yönelik olarak; %35’inin tamamen katıldığı, %24’ünün büyük ölçüde katıldığı, %29’unun kısmen katıldığı, %4’ünün çok az katıldığı ve %5’inin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Sonuçlara bakıldığında; cami görevlilerinin ezici bir çoğunluğunun dini müzik topluluklarını dinliyor olduklarını ifade etmeleri, mesleki anlamda; yeni müzikal akım, dağarcık ve müzikal gelişmelerden haberdar olduklarını düşündürmektedir. Bu durumun mesleki hayatlarına olumlu katkı sağlayacağı kaçınılmaz bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır.

4.4.2. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Korolarına Katılmak İsteme Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “dini müzik korolarına katılmak isterim.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 24’de görülmektedir.

Tablo 24. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Korolarına Katılmak İsteme Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	34	41,46
Büyük ölçüde katılıyorum	17	20,73
Kısmen katılıyorum	8	9,76
Çok az katılıyorum	7	8,54
Hiç katılmıyorum	16	19,51
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin dini müzik korolarına katılmak isterim sorusuna yönelik olarak; %41’inin tamamen katıldığı, %20’sinin büyük ölçüde katıldığı, %9’unun kısmen katıldığı, %8’inin çok az katıldığı ve %19’unun ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Tabloya göre; cami görevlilerinin yarıyı geçen bir çoğunluğunun dini müzik korolarına katılmakta istekli olmalarının mesleklerini icrada olumlu yönde etkileyeceği, fakat fikirlerini kararsız ve olumsuz yönde ifade eden örneklem grubunun, bu yolla edinilecek tecrübeyi mesleki hayatlarında kullanamayacakları açıktır.

4.4.3. Cami Görevlilerinin Şehirlerde Dini Müzik Koroları Kurulması Gerekliliğine Yönelik Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “şehirlerde dini müzik koroları kurulmalıdır.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 25’de görülmektedir.

Tablo 25. Cami Görevlilerinin Şehirlerde Dini Müzik Koroları Kurulması Gerekliliğine Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	46	56,10
Büyük ölçüde katılıyorum	16	19,51
Kısmen katılıyorum	4	4,88
Çok az katılıyorum	11	13,41
Hiç katılmıyorum	5	6,10
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin şehirlerde dini müzik koroları kurulmalıdır sorusuna yönelik olarak; %56’sının tamamen katıldığı, %19’unun büyük ölçüde katıldığı, %4’ünün kısmen katıldığı, %13’ünün çok az katıldığı ve %6’sının ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Buna göre; cami görevlilerinin büyük bir çoğunluğunun dini müzik korolarının kurulmasını istediklerini ifade etmeleri, koro etkinliğinin toplumsal niteliklerinin dini faaliyetlerin yayılmasına katkısı olacağını farkında olduklarını düşündürmektedir.

4.4.4. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarında Yapılan Yeni Besteleri Beğenme Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “dini müzik formlarında yapılan yeni besteleri beğeniyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 26.da görülmektedir.

Tablo 26. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarında Yapılan Yeni Besteleri Beğenme Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	16	19,51
Büyük ölçüde katılıyorum	11	13,41
Kısmen katılıyorum	30	36,59
Çok az katılıyorum	12	14,63
Hiç katılmıyorum	13	15,85
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin dini müzik formlarında yapılan yeni besteleri beğenmelerine yönelik olarak; %19’unun tamamen katıldığı, %13’ünün büyük ölçüde katıldığı, %36’sının kısmen katıldığı, %14’ünün çok az katıldığı ve %15’inin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Görüşlerden hareketle; cami görevlilerinin yüzdelerle dağılımlarının dini müzik formlarında yapılan yeni besteleri beğenmelerine yönelik olarak farklı görüşte olduklarını ifade etmeleri, çoğunluğunun kısmen, çok az ve hiç katılmıyorum cevabı vererek yeni besteleri pek beğenmedikleri ya da gereken ölçüde takip edemediklerini düşündürmektedir.

4.4.5. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarında Beste Yapabileceklerini Düşünmelerine İlişkin Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “dini müzik formlarında beste yapabileceğimi düşünüyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 27’de görülmektedir.

Tablo 27. Cami Görevlilerinin Dini Müzik Formlarında Beste Yapabileceklerini Düşünmelerine İlişkin Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	6	7,32
Büyük ölçüde katılıyorum	3	3,66
Kısmen katılıyorum	9	10,98
Çok az katılıyorum	22	26,83
Hiç katılmıyorum	42	51,22
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin dini müzik formlarında beste yapabilme durumuna yönelik olarak, %7’sinin tamamen katıldığı, yaklaşık %4’ünün büyük ölçüde katıldığı, %10’unun kısmen katıldığı, %26’sının çok az katıldığı ve %51’inin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Tablodan hareketle; cami görevlilerinin çok az bir bölümünün yeni beste yapabileceklerini düşünmeleri; çalgı çalma durumlarına ve form bilgilerine sahip olduklarını, kendilerine güvendiklerini ve konuyla ilgilendiklerini gösterirken, çok büyük bir çoğunluğunun form bilgisi eksikliği, çalgı çalma durumlarının olmaması ve

tüm bunların yanında bu konuya yönelik ilgilerinin de yetersiz oluşu sonucu; kendi bestelerini yapmada olumsuz ifade kullandıkları gözlemlenmiştir.

4.4.6. Cami Görevlilerinin Yaşadıkları Bölgenin Müzik Kültürünü Tanıma Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “yaşadığım bölgenin müzik kültürünü tanıyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 28’de görülmektedir.

Tablo 28. Cami Görevlilerinin Yaşadıkları Bölgenin Müzik Kültürünü Tanıma Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	10	12,20
Büyük ölçüde katılıyorum	7	8,54
Kısmen katılıyorum	17	20,73
Çok az katılıyorum	19	23,17
Hiç katılmıyorum	29	35,37
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin yaşadığım bölgenin müzik kültürünü tanıyor olma durumuna yönelik olarak, %12’sinin tamamen katıldığı, %8’inin büyük ölçüde katıldığı, %20’sinin kısmen katıldığı, %23’ünün çok az katıldığı ve %35’inin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Buna göre; cami görevlilerinin çoğunun yaşadığı bölgenin müzik kültürünü tanımıyor olmasını belirtmeleri, cami görevlilerinin toplumsal işlevlerini yerine getirirken müzik kültüründen faydalanamayacağını düşündürmektedir.

4.4.7. Cami Görevlilerinin Yaşadıkları Bölgenin Müzik Şahsiyetlerini Yeterince Tanıma Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “yaşadığım bölgenin müzik şahsiyetlerini yeterince tanıyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 29’da görülmektedir.

Tablo 29. Cami Görevlilerinin Yaşadıkları Bölgenin Müzik Şahsiyetlerini Yeterince Tanıma Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	3	3,66
Büyük ölçüde katılıyorum	2	2,44
Kısmen katılıyorum	21	25,61
Çok az katılıyorum	18	21,95
Hiç katılmıyorum	38	46,34
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin yaşadığım bölgenin müzik şahsiyetlerini yeterince tanıyor olma durumuna yönelik olarak, %3’ünün tamamen katıldığı, %2’sinin büyük ölçüde katıldığı, %25’inin kısmen katıldığı, %21’inin çok az katıldığı ve %46’sının ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Bu görüşlerden hareketle; cami görevlilerinin çoğunun yaşadığı bölgenin müzik şahsiyetlerini tanımıyor olmasını ifade etmeleri, cami dışında halk ile bütünleşme olanağı içinde olan cami görevlilerinin yaşadıkları bölgedeki cemaat ile ilişkilerinin sınırlı kalacağı, bu kişilerin duygusal dünyalarından uzak olacağı bu nedenle de yaşadıkları problemlerde olumlu paylaşımlarda bulunamayacağını düşündürmektedir.

4.4.8. Cami Görevlilerinin Günümüz Popüler Müzik Kültürünün Niteliğini Beğenme Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “günümüz popüler müzik kültürünün niteliğini beğeniyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 30’da görülmektedir.

Tablo 30. Cami Görevlilerinin Günümüz Popüler Müzik Kültürünün Niteliğini Beğenme Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	4	4,88
Büyük ölçüde katılıyorum	10	12,20
Kısmen katılıyorum	18	21,95
Çok az katılıyorum	10	12,20
Hiç katılmıyorum	40	48,78
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin günümüz popüler müzik kültürünün niteliğini beğeniyor olma durumuna yönelik olarak, %4’ünün tamamen katıldığı, %12’sinin

büyük ölçüde katıldığı, %21'inin kısmen katıldığı, %12'sinin çok az katıldığı ve %48'inin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Cami görevlilerinin çok az bir bölümünün günümüz popüler müzik kültürünün niteliğini beğenirken ezici bir çoğunluğun beğenmediğini ifade etmesi, popüler müzik kültürü ile dini kültür arasındaki farklılıkları olumlu karşılamadıklarını sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

4.4.9. Cami Görevlilerinin Yeni Dini Müzik Akımlarını (İslami pop-rap, İslami fantezi, çocuk ilahi grupları vb.) Beğenme Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “yeni dini müzik akımlarını beğeniyorum. (İslami pop-rap, İslami fantezi, çocuk ilahi grupları vb.)” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 31’de görülmektedir.

Tablo 31. Cami Görevlilerinin Yeni Dini Müzik Akımlarını (İslami pop-Rap, İslami Fantezi, Çocuk İlahi Grupları vb.) Beğenme Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	11	13,41
Büyük ölçüde katılıyorum	5	6,10
Kısmen katılıyorum	28	34,15
Çok az katılıyorum	20	24,39
Hiç katılmıyorum	18	21,95
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin yeni dini müzik akımlarını beğeniyor olma durumuna yönelik olarak, %13'ünün tamamen katıldığı, %6'sının büyük ölçüde

katıldığı, %34'ünün kısmen katıldığı, %24'ünün çok az katıldığı ve %21'inin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Yüzdelik dilimlere bakıldığında; cami görevlilerinin çok az bir bölümünün günümüz yeni dini müzik akımlarını beğendiklerini fakat ezici bir çoğunluğun beğenmediğini ifade etmesi, bu akımların dini müzik kültürünü olumsuz etkileyebileceğini düşündükleri sonucuna ulaştırmıştır.

4.4.10. Cami Görevlilerinin Çocuklarının Çalgı Çalmasını ya da Müzik Topluluklarına Katılmasını İsteme Durumları

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “çocuklarımın çalgı çalmasını ya da müzik topluluklarına katılmasını isterim.” sorusuna yönelik görüşleri frekans ve yüzdeleri Tablo 32’de görülmektedir.

Tablo 32. Cami Görevlilerinin Çocuklarının Çalgı Çalmasını Ya Da Müzik Topluluklarına Katılmasını İsteme Durumları

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	32	39,02
Büyük ölçüde katılıyorum	14	17,07
Kısmen katılıyorum	22	26,83
Çok az katılıyorum	8	9,76
Hiç katılmıyorum	6	7,32
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin çocuklarının çalgı çalmasını ya da müzik topluluklarına katılmasını isterim sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında; %39'unun tamamen katıldığı, %17'sinin büyük ölçüde katıldığı, %26'sının kısmen katıldığı, %9'unun çok az katıldığı ve %7'sinin ise hiç katılmadıklarını belirttikleri tespit edilmiştir.

Görüşlere bakıldığında; cami görevlilerinin büyük bir çoğunluğunun çocuklarının çalgı çalması ve müzik topluluklarına katılmasını istedikleri yönünde görüş belirtmeleri, müzik etkinliklerinin kişisel gelişim alanında bireyde olumlu davranışlara sebep olacağını farkında olduklarını düşündürmektedir.

4.4.11. Cami Görevlilerinin Müziğin, Toplulukları Yönlendirici Bir Etkisi Olduğuna Yönelik Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “müziğin, toplulukları yönlendirici bir etkisi olduğuna inanırım.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 33’de görülmektedir.

Tablo 33. Cami Görevlilerinin Müziğin, Toplulukları Yönlendirici Bir Etkisi Olduğuna Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	37	45,12
Büyük ölçüde katılıyorum	16	19,51
Kısmen katılıyorum	15	18,29
Çok az katılıyorum	5	6,10
Hiç katılmıyorum	9	10,98
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin müziğin, toplulukları yönlendirici bir etkisi olduğuna inanırım sorusuna yönelik olarak; %45'inin tamamen katıldığı, %19'unun büyük ölçüde katıldığı, %18'inin kısmen katıldığı, %6'sının çok az katıldığı ve %10'unun ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Cami görevlilerinin çoğunun müziğin toplulukları yönlendirici bir etkisi olduğuna tamamen, büyük ölçüde ve kısmen katıldıklarını ifade etmeleri, müzik bilimi ile din bilimi disiplinleri arası işbirliğinin cami görevlilerinin mesleki hayatlarında önemli bir yeri olduğunu düşündürmektedir.

4.4.12. Cami Görevlilerinin Müzik Öğrenmenin ya da Bir Çalgı Çalmanın İnsan Davranışları Üzerine Etkisine Yönelik Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “müzik öğrenmenin ya da bir çalgı çalmaya zaman ayırmanın insanı zararlı alışkanlıklardan ve olumsuz davranışlardan uzak tutabileceğini düşünüyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 34’de görülmektedir.

Tablo 34. Cami Görevlilerinin Müzik Öğrenmenin ya da Bir Çalgı Çalmaya Zaman Ayırmanın İnsanı Zararlı Alışkanlıklardan Ve Olumsuz Davranışlardan Uzak Tutabileceğine Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	33	40,24
Büyük ölçüde katılıyorum	17	20,73
Kısmen katılıyorum	16	19,51
Çok az katılıyorum	10	12,20
Hiç katılmıyorum	6	7,32
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin müzik öğrenmenin ya da bir çalgı çalmaya zaman ayırmanın insanı zararlı alışkanlıklardan ve olumsuz davranışlardan uzak tutabileceğine yönelik olarak, %40'ının tamamen katıldığı, %20'sinin büyük ölçüde katıldığı, %19'unun kısmen katıldığı, %12'sinin çok az katıldığı ve %7'sinin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Bu görüşlerden hareketle; cami görevlilerinin çoğunun müzik öğrenmenin ya da bir çalgı çalmaya zaman ayırmanın insanı zararlı alışkanlıklardan ve olumsuz davranışlardan uzak tutabileceğine yönelik görüş bildirmeleri, mesleki hayatlarında müzikal etkinliklerin önemli bir yeri olduğunu düşündürmektedir.

4.4.13. Cami Görevlilerinin Doğru Davranış ve Düşüncelerin Kazandırılmasında Müziğin Etkili Bir Gücü Olabileceğine Yönelik Görüşleri

Niğde ilinde görev yapmakta olan cami görevlilerinin “doğru davranış ve düşüncelerin kazandırılmasında müziğin de etkili bir gücü olabileceğini düşünüyorum.” sorusuna yönelik frekans ve yüzdeleri Tablo 35'de görülmektedir.

Tablo 35. Cami Görevlilerinin Doğru Davranış ve Düşüncelerin Kazandırılmasında Müziğin de Etkili Bir Gücü Olabileceğini Düşünüyorum. Sorusuna Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	%
Tamamen katılıyorum	33	40,24
Büyük ölçüde katılıyorum	16	19,51
Kısmen katılıyorum	15	18,29
Çok az katılıyorum	12	14,63
Hiç katılmıyorum	6	7,32
Toplam	82	100

Tabloda, cami görevlilerinin doğru davranış ve düşüncelerin kazandırılmasında müziğin de etkili bir gücü olabileceğini düşünmelerine yönelik olarak, %40'ının tamamen katıldığı, %18'inin büyük ölçüde katıldığı, %14'ünün kısmen katıldığı, %7'sinin çok az katıldığı ve %7'sinin ise hiç katılmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Buna göre; cami görevlilerinin çoğunun doğru davranış ve düşüncelerin kazandırılmasında müziğin etkin bir güç olduğunu düşünmelerini ifade etmeleri, mesleki faaliyetlerinde kullanacaklarını düşündürmektedir.

V. BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, örneklem grubunu oluşturan Niğde ilinde görev yapan cami görevlilerinin müzik hakkındaki düşüncelerine yönelik bulgular doğrultusunda elde edilen sonuçlara yer verilmektedir. Ayrıca bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen öneriler sunulmaktadır.

5.1. Sonuçlar

- Demografik karakteristiklerine yönelik olarak cami görevlilerinin genel anlamda orta yaş ve üzerinde, lisans mezunu, mesleklerinde orta kıdem düzeyinde, evli ve çocuk sahibi oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Cami görevlilerinin birinci alt problem olan mesleki müzik eğitimi alma durumları değerlendirildiğinde;

- Mesleki faaliyetlerde kullanacakları müzik eğitimini yeteri kadar almadıkları görüşünde olup, bununla birlikte daha fazla müzik bilgisine ihtiyaç duydukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Cami görevlilerinin çoğunluğunun makam ve müzik bilgilerini yeterli bulmamaları, mesleklerini icra ederken müzik ve makamsal icradan yeteri kadar faydalanamadıkları;
- Cami görevlilerinin çoğunluğunun dini müzik formlarına yönelik mesleki eğitimlerinin yeterli olmamasını ifade etmeleri, meslek hayatlarında bu formları kullanamadıkları hatta ezan, kamet, salat gibi dini müzik formlarını doğru icra edip edemediklerini dahi bilmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.
- Mesleki eğitim programları hazırlanırken, haftalık ders çizelgelerinde müzik ders saatinin yeterli olmadığını belirtmeleri, derslerde edinecekleri kazanımları mesleklerine yansıtamadıklarını, din eğitimi veren bu kurumlarda müzik dersinin artırılması gerektiğinin bilincinde oldukları, ancak bu şekilde müziği mesleklerinde daha etkin kullanabileceklerini düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

- Büyük bir çoğunluğun ilahi gruplar, orkestralar gibi müzik topluluğuna üye olmadıklarını ifade etmeleri, bu tür etkinliklerin müzikal bilgi ve birikimlerine faydalı olmadığını düşündükleri fikrini akla getirmektedir.

Cami Görevlilerinin ikinci alt problem olan mesleklerini icra ederken müzikten faydalanma durumları değerlendirildiğinde;

- Cami görevlileri meslek hayatlarında ağırlıklı olarak müziği kullanmadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir.
- Cami görevlilerinin çoğunluğunun enstrüman çalmadıklarını belirtmeleri, müziği sosyal anlamda ve mesleklerini icra ederken uygulamalı olarak kullanmadıkları sonucunu vermektedir.

Cami Görevlilerinin üçüncü alt problem olan müzik eğitimi alma gerekliliğine yönelik durumları değerlendirildiğinde;

- Cami görevlilerinin çoğunun müzik eğitime yönelik kurs, seminer ve çalıştayları gerekli bulduklarını ifade etmişlerdir.
- Bununla birlikte bu eğitimlere ağırlıklı olarak hiç katılmadıklarını belirtmiş olmaları yenilikleri takip etmeye açık olmadıklarını, edinilecek olan deneyim ve eğitimden gereken ölçüde faydalanamadıklarını ancak faydalanmak istedikleri sonucunu ortaya koymuştur.
- Cami görevlilerinin ilköğretim okulları ve ortaokullardaki müzik derslerinde öğrencilere ilahiler öğretilmesini gerekli buldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Makam usul gibi mesleki örnekleri içeren çalışmaları orta düzeyde izlediklerini belirtmeleri; mesleki hayatlarında da ancak takip ettikleri kadar yani az kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.
- Cami görevlilerinin çalgı eğitimi ile elde edilecek kazanımın mesleklerine katkısı olduğuna ilişkin verdikleri dağınık cevap dağılımı cami görevlilerinin çalgı ve din eğitimi hakkında farkındalıklarının yeterli düzeyde olmadığını sonucuna ulaştırmıştır.
- Örneklem grubunun çoğunluğunun ses, nefes tekniklerinden haberdar olmadıkları, dolayısıyla sesini ve nefesini doğru kullanamadıklarından çeşitli

sağlık problemleri yaşayabilecekleri, özellikle de mesleki hayatlarında müzikli icralarını doğru ve güzel yapamayacaklarını bildikleri sonuçlarına ulaşmıştır.

- Cami görevlilerinin Mesleklerine yönelik müziksel söyleme etkinliklerinin, mesleki faaliyetlerinin icrasında olumlu katkı sağlayacağını belirtmeleri, ancak faaliyetlere katılmadıkları için yeniliklerden haberdar olamayıp, olumlu bir gelişme sağlayamadıkları sonucuna ulaşmıştır.

Cami görevlilerinin dördüncü alt problem olan müziğin sosyal alanda kullanımına yönelik durumları değerlendirildiğinde;

- Cami görevlilerinin büyük çoğunluğunun dini müzik topluluklarını dinlediklerini, yeni müzikal akım ve gelişmelerden haberdar olduklarını belirtmeleri, bu durumun mesleki çalışmalarına olumlu katkı sağlayacağı sonucuna ulaştırmıştır.
- Cami görevlilerinin büyük çoğunluğunun dini müzik korolarının kurulması gerektiği ve katılmak istediklerini belirtmeleri; bu tecrübeyi mesleki hayatlarında kullanabileceklerini düşündüklerini, çalışmalarında olumlu yönde katkısı olduğunun farkında oldukları sonucunu doğurmuştur.
- Örneklem grubunun, çok azının çalgı çalma ve form bilgisine sahip oldukları ve beste yapabileceklerini ifade etmeleri; konuyla ilgilendiklerini ve kendilerine güvendiklerini ortaya koyarken, sayısı oldukça fazla olan ezici bir grubun da yeni besteleri beğenmedikleri ve yeteri ölçüde takip etmediklerini belirtmeleri bunlara sahip olmadıkları ve beste yapamayacaklarını sonuçlarını ortaya koymuştur.
- Örneklem grubunun büyük çoğunluğunun yaşadıkları bölgenin müzik kültürünü ve bu bölgedeki müzik şahsiyetlerini tanımadıklarını ifade etmeleri; sosyal anlamda müzik kültüründen faydalanamadıklarını, yaşadıkları bölgedeki cemaat ile ilişkilerinin sınırlı kalacağını, bu kişilerin duygusal dünyasından uzak olunacağı, yaşadıkları problemlerde olumlu paylaşımda bulunamayacaklarını düşündürmektedir.
- Cami görevlilerinin ezici bir çoğunluğunun popüler müzik kültürünü beğenmedikleri sonucuna ulaşmıştır.

- Cami görevlilerinin büyük çoğunluğunun günümüz dini müzik akımlarını (İslami pop-Rap, İslami Fantezi, Çocuk İlahi Grupları vb.) beğenmediklerini ifade etmeleri; bu akımların dini müzik kültürünü olumsuz etkileyebileceğini düşündükleri sonucuna ulaştırmıştır.
- Örnekleme grubunun büyük çoğunluğunun, çocuklarının çalgı çalmasını veya müzik topluluklarına katılmalarını istedikleri yönünde görüş belirtmeleri, müzik etkinliklerinin kişisel gelişim alanında bireyde olumlu davranışlara sebep olacağını farkında olduklarını düşündürmektedir.
- Cami görevlilerinin çoğu, müziğin toplulukları yönlendirici bir etkisi olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum, müzik ile din bilimi arası işbirliğinin cami görevlilerinin mesleki hayatlarında önemli bir yeri olduğunu düşündürmektedir.
- Cami görevlilerinin çoğunun müzik öğrenmenin ya da bir çalgı çalmaya zaman ayırmanın insanı zararlı alışkanlıklardan ve olumsuz davranışlardan uzak tutabileceğine yönelik görüş bildirmeleri, mesleki hayatlarında müzikal etkinliklerin önemli bir yeri olduğunu farkında oldukları sonucuna ulaştırmaktadır.
- Cami görevlilerinin çoğunun doğru davranış ve düşüncelerin kazandırılmasında müziğin etkin bir güç olduğunu ifade etmeleri, müziksel faaliyet ve çalışma alanlarına karşı bir duruş sergilemedikleri, müziği mesleki alanlarında kullanacakları sonucuna ulaştırmıştır.

5.2. Öneriler

- Cami görevlilerinin mesleklerine yönelik aldıkları müzik eğitiminin, mesleklerini icra ederken kullanabilecekleri nitelikte düzenlenmesi ve artırılması gerektiği önerilmektedir.
- Din eğitimi veren kurumların haftalık ders programlarında müzik eğitime dair derslerin çeşitlendirilip, ders sayılarının çoğaltılması yani mesleki eğitim programlarının düzenlenmesi; müzik makam bilgilerini artırabilmek adına, en azından mesleklerini icra ederken kullanacakları makamları daha rahat ve iyi öğrenmeleri sağlanması açısından önerilmektedir.

- Cami görevlilerinin büyük çoğunluğunun ezan, salat, kamet, ilahi gibi dini müzik formlarını daha iyi bilmeyi ve kullanmayı istedikleri göz önüne alındığında, bu konularda aldıkları eğitimin yeterli hale getirilmesi gerektiği, bunlarla ilgili çeşitli kurs seminer ve çalıştayların sayılarının artırılarak gerekli yönlendirmelerin yapılması gerektiği önerilmektedir.
- Cami görevlilerine ses ve nefes teknikleri içeren çalışmalarını destekleyen kurs ve seminerler verilmesi gerekliliği önerilmektedir.
- Mesleki ve kişisel gelişimleri açısından makam usul ve mesleki müzik örneklerini daha çok takip etmeleri, bunun için de görsel, işitsel medya organlarının ve bu konuların ayrıntılı çalışıldığı internet kanallarının kullanılabileceği önerilmektedir.
- İlköğretim okulları ve ortaokullarda müzik dersinde, ilahilerin makamsal özelliklerine dikkat edilerek daha çok yer verilmesinin, müzikal anlamda ilerleme sağlanması açısından önerilmektedir.
- Din ve müzik kavramlarının iç içe oldukları düşünülürse müziği istenilen amaca uygun olarak kullanmanın toplumun inanç ve adetlerine zarar vermeyeceğine dair seminerlerin cami görevlilerine uygulanabileceği önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin mesleki faaliyetlerini sürdürürken eksik kalan müzik bilgilerinin profesyonel sanatçıları dinleyerek, takip ederek, kurs ve çalıştaylara katılarak telafi edebilecekleri önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin mesleklerine yönelik müziksel söyleme etkinliklerini faydalı bulduklarından, bu tür etkinliklere gereken teşvik ve yönlendirmelerin kurumlarca yapılması gerektiği önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin sosyal hayatlarında ve mesleki yaşantılarında şehirlerde kurulan dini müzik korolarının olumlu etki bırakacağı bu yüzden çoğaltılıp çeşitlendirilmeleri ve desteklenmeleri gerektiği önerilmektedir.
- Mesleki hayatlarına olumlu katkı sağlayacağı için cami görevlilerinin dini müzik topluluklarını dinlemeleri, müzik akım ve dağarcıklardan haberdar olmaları gerektiği önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin dini müzik formlarında yapılan yeni besteleri mesleklerinde kullanabilecekleri için mutlaka takip etmeleri gerektiği daha sonra eleştirel gözle bakmaları önerilmektedir.

- Cami görevlilerinin mesleki yaşantılarına olumlu etkisi olacağından, dini müzik formlarında yazılmış besteleri takip ederek kendilerinin de besteler yapabilecekleri önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin yeni dini müzik akımları (İslami pop, İslami fantezi, çocuk ilahi vb.) grupları pek fazla takip etmedikleri, haberdar olmadıkları ya da beğenmediklerini ifade etmeleri; yeniliklere çok açık olmadıklarını düşündürürken yaşadıkları bölgelerdeki insanlar ile de müzik ortak grubunda birleşemeyecekleri için her türlü müzik akımından haberdar olmaları önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin ayırım yapmaksızın her türlü müziği dinlemeleri durumunda, dini müzikle popüler müziği birbirine karıştırmadan, birbirini olumsuz yönde etkileyeceklerini düşünmeden önyargısız yaklaşarak hitap ettikleri cemaat hakkında da fikir sahibi olmalarının insanlarla iletişimlerinde ve mesleklerindeki sunumlarında daha etkili olacakları önerilmektedir.
- Müziğin insan yaşamında yadsınamaz bir faktör olduğu ve çalgı çalmanın duygusal zekâyı geliştirdiği düşünülürse, toplumda oldukça etkili olan cami görevlilerinin müzikle ve çalgı çalmayla ilgilenip hitap ettikleri toplumu da müzik konusunda teşvik ettikleri takdirde, iletişimin çok daha iyi olacağı, zararlı olan iş ve eylemlerden toplumu bir nebze de olsa uzaklaştırabilecekleri düşünülerek müzik ve özellikle çalgı çalmanın cami görevlilerinin hayatlarında olması gerektiği önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin mesleki hayatlarında kullanabilmeleri için, icra yeteneklerinin artırılması adına ilgi ve istekleri doğrultusunda çalgı eğitimlerine yönlendirilmeleri, bu alanda açılacak kurslardan da haberdar edilmeleri önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin koro-orkestra gibi toplu söyleme çalma etkinlikleri yapmaları sağlanarak, müzikalitetlerinin artırılması,
- İstek ve ilgileri doğrultusunda, enstrüman öğrenmeye yönelik açılan kurslara (İslami Bilimler Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Halk Eğitim Merkezleri, Müftülükler, İl Kültür Müdürlükleri vb.) yönlendirilmeleri önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin, çocukların kişisel gelişimlerinde güzel bir faktör olan müzik toplulukları ve çalgı eğitim kurslarından haberdar edilmesi ve teşvik edilmeleri sağlanması gerektiği önerilmektedir.

- Cami görevlilerinin yaşadıkları bölgenin müzik kültürüne hakim olarak o bölgedeki insanların yaşam şekillerine, beklentilerine ve duygusal kültürlerine de hakim olarak ve toplumsal görevlerini daha başarılı ortaya koyabilecekleri önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin toplumda sağlıklı ilişkiler kurması, öğütlerinde ve ifadelerinde doğru kararlar verebilmesi için toplum içinde her meslekten, özellikle de müzik gibi toplum yaşantısını doğrudan etkileyen duygusal zekâyı ön plana çıkararak insanlar ile tanışık olup bilgi alışverişinde olmasının mesleki hayatlarında başarılarını artıracakı önerilmektedir.
- Müziğin toplumun vazgeçilmez olduğu, doğru davranış ve düşüncelerin kazandırılmasında etkin bir rol oynadığı gerçeğinin yanı sıra cami görevlilerinin de toplum düzeni için çalışırken insanlar üzerinde müzikle aynı etkilere sahip oldukları düşünüldüğünde, mesleklerinde nihai hedeflere ulaşmada müzikten her türlü yararlanmaları gerektiği önerilmektedir.
- Cami görevlilerinin halk ve halkın yaşamıyla iç içe olduğu göz önüne alındığında lise ve üniversite öğrencilik hayatlarında müzik sosyolojisi ve müzik psikolojisi derslerinin de müfredata alınıp zorunlu ders olarak okutulmasının iletişim alanında onlara faydalı olacağı nedeniyle önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- AKDOĞAN, B. (2002). *Din Görevlilerine Musiki Eğitimi Verilmesi Hakkında Örnek Bir Metot*, Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: XLIII, Sayı:2. Ankara
- AKDOĞAN, B. (2003). Türk Din Musikisinin Anadolu' da Doğuşu ve Tarım Seyri Hakkında Bazı Mülahazalar, AÜİFD Cilt: XL/V, Sayı 1.
- Arslanoğlu İ. (2006), Bilimsel Yöntem ve Araştırma Teknikleri, Gazi Kitabevi yayınları, Syf:5, Ankara
- BALCI, A. (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik Ve İlkeler*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. ÇAKMAK, E.K, AKGÜN, Ö.E, KARADENİZ, Ş. DEMİREL, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. KILIÇ ÇAKMAK, E. AKGÜN, Ö.E, KARADENİZ, Ş. DEMİREL, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (14.Basım). Ankara: Pegem Akademi.
- ÇAKIR, A. (2009) Müziğe Giriş, Dem Yayınları, Birinci Basım, Syf: 77-106. İstanbul
- ÇETİNKAYA, Y. (1999). *Müzik Yazıları*, Kaknüs Yayınları, İstanbul
- DEMİRTAŞ, Y. (2009). Türk Dini Musikisi Formları, İlahiyat Fakültesi Dergisi Cilt:14 Sayı:1 Syf:213-227, Elazığ
- DURGUN, Ş. (2005). *Türkiye'de Devletçi Gelenek ve Müzik*, Ümit Ofset Matbaacılık, Ankara
- GÜNEY, A. (1997). *Halvetilerde Musiki*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul
- KEKLİK, S. (2006). *Din ve Müzik Etkileşimi (Şanlıurfa Müziği Örneği)*, Harran Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Şanlıurfa.
- MUHTAR, A. (1928). Musiki Tarihi, Cilt:1, Sayı:1, Sayfa:14, İstanbul

SUBAŞI, N. (1996). Türk Aydınının Din Anlayıőı, Yapı Kredi Yayınları, syf:65-68.
İstanbul

ŐENTÜRK, L. YAZICI, S. (2001). *İslam İlmihali*, Diyanet İşleri Başkanlığı
Yayınları, Ankara.

TANRIKORUR, C. (2003). Osmanlı Dönemi Türk Musikisi, Dergâh Yayınları,
Birinci Basılıő, İstanbul, 2003, s., 48 .

ULUDAĞ, S. (1992). İslam Açıısından Musiki ve Sema, Uludağ Yayınları syf:19.
Bursa

ÖSKAN, İ.H. (1987). *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usulleri Kudüm Velveleleri*,
Ötüken Neőriyat, İstanbul

ÖZALP, M. N. (2000). *Türk Músikisi Tarihi*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları,
İstanbul:.

YAĞCI S. (2015). *Cami Görevlilerinin Dini Türk Müziğinde Kadının Rolüne İlişkin
Görüşleri (Afyonkarahisar İli Örneği)*, Sanatta Yeterlik Tezi, Afyon Kocatepe
Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Din Öğretim Genel Müdürlüğü (2018). Orta Öğretim Kurumları Haftalık Ders
Çizelgesi,

Web:http://dogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/02142257_02_11_2017_yeni_Anadolu_imam_Hatip_Liseleri_Yeni_Haftalik_Ders_Cizelgesi.pdf,

Eriőim Tarihi:21.12.2018

Marmara Üniversitesi (2018). İlahiyat Lisans Programı Ders İçerikleri, Web:
<http://dosya.marmara.edu.tr/ilh/Bultendergi/lisansdersicerikmufredat2014.pdf> ,Eriőim

Tarihi:17.10.2018

Resmi Gazete (2018). Diyanet İşleri Başkanlığı Atama Ve Yer Değiştirme
Yönetmeliği, Web: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150415-16.htm>.

Eriőim Tarihi: 17.10.2018

Diyaret İşleri Başkanlığı (2018). Hafızlık Eğitim Programı, Web: <https://egitimhizmetleri.diyaret.gov.tr/Documents/Haf%C4%B1zl%C4%B1k%20E%C4%9Fitimi%20Program%C4%B1%20-%202010.pdf>) Erişim Tarihi: 17.10.2018

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (2019). Türk Din Musikisi Lisans ve Y.Lisans Programı, Web: https://www.aybu.edu.tr/musiki/custom_page-353-bolumler.html, Erişim Tarihi: 22.05.2019

EKLER

EK-1

CAMİ GÖREVLİLERİNE UYGULANAN ANKET FORMU

**CAMİ GÖREVLİLERİNİN MÜZİK ALANINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
(NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)**

ANKET SORULARI

Hazırlayan

Ayça KILINÇ

2018-Niğde

YÖNERGE

Bu anket, Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji Ana Bilim Dalında yürütülmekte olan “Cami Görevlilerinin Müzik Alanına İlişkin Görüşleri (Niğde İli Örneği)” isimli Tez çalışmasının verilerini oluşturmak için Niğde ilinde görev yapan Cami Görevlilerinin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Araştırmadan elde edilecek sonuç ve sonuca yönelik önerilerin gerçeği yansıtmasını sağlamak için sizlerin değerli görüşlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu anketten elde edilecek bilgilerin hiçbir kurum, kuruluş ve özel kişilerle paylaşılmayacağını taahhüt eder anket sorularını cevaplarken gösterdiğiniz samimiyet için teşekkür ederim. Lütfen isminizi yazmayınız.

ARAŞTIRMACI

Ayça KILINÇ

KİŞİSEL BİLGİLER

YAŞINIZ	18-25 ()	25-35 ()	35-45 ()	45 Üstü ()		
EĞİTİM DURUMU	İLK ()	ORTA ()	LİSE ()	LİSANS ()	Y.LİSANS ()	DOKTORA ()
MESLEKİ UNVAN					
MESLEKİ KIDEM	0-5 ()	5-10 ()	10-15 ()	15-20 ()	20 Üstü ()	
MEDENİ HALİNİZ	EVLİ ()		BEKAR ()			
ÇOCUK SAYISI	1Ç:	2Ç:	3Ç:	4Ç:	5Ç:	
ÜYE OLDUĞUNUZ HERHANGİ BİR MÜZİK	EVET ()		HAYIR ()			

TOPLULUĞU VAR MI? (korolar- ilahi grupları- orkestra vb.)	
ÇALGI ÇALİYOR MUSUNUZ?	EVET () HAYIR ()

ANKET SORULARI

NO	SORULAR	Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Katılmıyorum
1	Mesleğime yönelik aldığım müzik eğitimi yeterlidir.					
2	Yeteri kadar makam ve müzik bilgim olduğunu düşünüyorum.					
3	Meslek hayatımda müziği kullanıyorum.					
4	Din Öğretimi veren kurumlarda haftalık ders programlarında müzik eğitimine yeteri kadar yer veriliyor.					
5	Din eğitimi veren kurumlarda mesleğime yönelik müzik eğitimi artırılmalıdır.					
6	Mesleğimi icra ederken müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştaylar gereklidir.					
7	Mesleğimi icra ederken müzik eğitimine yönelik kurs, seminer, çalıştaylara yeterli ölçüde katılıyorum.					
8	İlköğretim okulları ve ortaokullardaki müzik derslerinde öğrencilere ilahiler öğretilmelidir.					
9	Dini müzik formlarını profesyonel olarak icra eden sanatçıları takip ediyorum.					

10	Mesleki faaliyetlerde müzik bilgisine ihtiyaç duyuyorum.					
11	Müzik alanında kişisel gelişimim için, makam, usul gibi mesleki müzik örnekleri içeren çalışmaları izlerim.					
12	Çocuklarımın çalgı çalmasını ya da müzik topluluklarına katılmasını isterim.					
13	Müziğin, toplulukları yönlendirici bir etkisi olduğuna inanırım.					
14	Çalgı eğitimi ile elde edilecek kazanımın mesleğime katkısı olduğunu düşünüyorum.					
15	Sesimi ve nefesimi doğru kullandığımı düşünüyorum.					
16	Mesleğime yönelik müziksel söyleme etkinliklerini yararlı buluyorum. (ilahi grupları, dini müzik toplulukları)					
17	Dini müzik topluluklarını dinliyorum.					
18	Dini müzik korolarına katılmak isterim.					
19	Şehirlerde dini müzik koroları kurulmalıdır.					
20	Dini müzik formlarına yönelik mesleki eğitimimi yeterli buluyorum. (İlahi-durak-salat-ezan-kamet vb.)					
21	Dini müzik formlarında yapılan yeni besteleri beğeniyorum.					
22	Dini müzik formlarında beste yapabileceğimi düşünüyorum.					
23	Yaşadığım bölgenin müzik kültürünü tanıyorum.					
24	Yaşadığım bölgenin müzik şahsiyetlerinin					

	yeterince tanıyorum.					
25	Günümüz popüler müzik kültürünün niteliğini beğeniyorum.					
26	Yeni dini müzik akımlarını beğeniyorum. (İslami pop-rap, İslami fantezi, çocuk ilahi grupları vb.)					
27	Müzik öğrenmenin ya da bir çalgı çalmaya zaman ayırmanın insanı zararlı alışkanlıklardan ve olumsuz davranışlardan uzak tutabileceğini düşünüyorum.					
28	Doğru davranış ve düşüncelerin kazandırılmasında müziğin de etkili bir gücü olabileceğini düşünüyorum.					

EK-2

**DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ
İLGİLİ MADDELERİ**

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının görevleri ile çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Amir: Başkan, Başkan yardımcısı ve birimlerin en üst yöneticisini,

b) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

c) Başkan: Diyanet İşleri Başkanını,

ç) Birim: Bu Yönetmelikte sayılan görevleri yerine getiren Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında yer alan birimleri,

d) Birim amiri: Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarındaki birimlerin en üst yöneticilerini,

e) Cami görevlileri: Başımam-hatip, uzman imam-hatip ve imam-hatip ile başmüezzin ve müezzin-kayyımlarını,

f) Din görevlileri: Başvaiz, uzman vaiz, vaiz, murakıp, Kur'an kursu başöğreticisi, Kur'an kursu uzman öğreticisi, Kur'an kursu öğreticisi ve cami görevlilerini,

ifade eder.

Cami görevlilerinin görev dağılımları şu şekilde belirlenmiştir;

İmam-hatipler

MADDE 40 – (1) Başımam-hatip, uzman imam-hatip ve imam-hatiplerin ortak görevleri şunlardır:

a) Camilerde vakit namazları ile cuma, bayram ve teravih namazlarını kıldırmak.

b) Cuma ve bayram hutbelerini zamanında ve usulüne uygun olarak okumak, gerektiğinde hutbe hazırlamak, hutbe yazma ve okuma konusunda çalışmalar yapmak.

c) Görevli olduğu camide vaaz etmek; isteyen vatandaşlara camilerde veya müftülükçe uygun görülecek yerlerde Kur'an-ı Kerim okumayı öğretmek ve dini bilgiler vermek; yaz Kur'an kursları ile ilgili görevleri yapmak.

ç) Camiyi irşat ve eğitim faaliyetleri için hazır bulundurmak.

d) Her gün öğle namazından bir saat önce açıp yatsı namazından sonra kapatmak suretiyle camiyi gün boyu açık tutmak.

e) Kur'an-ı Kerim, meal/tefsir, hadis, siyer ve ilmihal konularının yer aldığı çalışma programı hazırlamak, müftülüğün onayından sonra bu programı ilan ederek camide uygulamak.

f) Dini gün ve gecelerde görev yaptığı camide program düzenlemek veya müftülükçe düzenlenecek programlarda görev almak.

g) Cami ve çevresinin bakım ve temizliğini sağlamak ve bunun için gerekli tedbirleri almak; şadırvan, abdest alma yeri ve tuvalet gibi yerlerin temizliğinin vakıf, dernek, köy tüzel kişiliği, belediye veya ilgililer tarafından yapılmasını sağlamak.

ğ) Teberrukat eşyasının bakımını ve korunmasını sağlamak.

h) Cami içinde ve avlusunda izinsiz yardım toplanmasını engelleyici tedbirler almak.

ı) Görevli bulunduğu caminin yönetimiyle ilgili iş ve işlemleri yapmak, caminin ihtiyaçlarını giderici tedbirler almak, gideremediği noksanlıkları müftülüğe bildirmek.

i) Türk Medeni Kanununa göre akdedilen nikâhtan sonra isteyenlere nikâhın dini merasimini icra etmek.

j) Cami ziyaretlerinin, İslam adabına ve güvenlik kurallarına uygun bir şekilde yapılmasını sağlamak; camilerin avlu ve müstemilatında satıcılık, dilencilik gibi ibadet huzurunu ihlal eden her türlü davranışı ve faaliyeti önlemek için gerekli tedbirleri almak.

k) Belediye tarafından cenaze hizmeti verilmeyen yerlerde cenaze teçhiz ve tekfin hizmeti vermek, cenaze namazı kıldırmak ve defin işlemlerini yapmak.

l) Bayram, dini gün ve geceler, doğum, sünnet, düğün, hastalık, ölüm ve benzeri vesilelerle görev mahallinde ikamet eden vatandaşlara din hizmeti sunmak.

m) Görev mahallinde ikamet eden kimsesiz, yetim-öksüz, engelli ve ihtiyaç sahibi insanlarla ilgilenerek ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde ihtiyaçlarını gidermeye çalışmak.

n) İnsanlar arasında ülfet, sevgi, dayanışma ve kardeşliği artırıcı faaliyetler yapmak.

o) Görev mahallinde bulunan çocuklar ve gençlerin dini ve ahlaki eğitimlerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

ö) Müftülüğün bilgisi dâhilinde görev mahallindeki vakıf, dernek ve benzeri kuruluşların Başkanlığın hizmet alanı ile ilgili konulardaki taleplerine katkı sağlamak.

p) Camide kadınların ibadetlerini rahat bir şekilde yapabilmeleri amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak.

r) Müezzin-kayyımın bulunmadığı zamanlarda onun görevlerini de yapmak.

s) 442 sayılı Köy Kanunu gereğince köy ihtiyar meclisi tabii üyeliği görevini yapmak.

ş) Görev alanı ile ilgili verilen diğer görevleri yapmak.

Uzman imam-hatipler

MADDE 41 – (1) Uzman imam-hatipler ortak görevlere ilave olarak aşağıdaki görevleri yaparlar:

a) Kur'an-ı Kerimi güzel okuma, Kur'an-ı Kerim öğretimi, dini musiki, hitabet, aile ve dini rehberlik hizmetleri, sosyal hizmet kurumları ve hastanelerde yürütülen din hizmetleri, toplumun özel ilgiye muhtaç kesimlerine yönelik din hizmetleri, kadınlara yönelik irşat hizmetleri, çocuklara yönelik din hizmetleri, gençlere yönelik din hizmetleri, olağanüstü durumlarda din hizmetleri gibi Başkanlık hizmet alanlarından birini uzmanlık alanı olarak seçmek, alanıyla ilgili çalışmalar yapmak ve yapılacak seminer, toplantı, hizmet içi eğitim gibi çalışmalara katılmak.

b) Müftülükçe sorumluluk alanına verilen camilerin görevlilerine rehberlik yapmak ve bu camilerdeki hizmetleri koordine etmek.

c) Müftülükçe yapılacak hizmet içi eğitim seminerlerinde eğitici olarak görev yapmak.

ç) Müftülükçe belirlenen program dâhilinde vaaz ve irşat hizmetlerinde görev almak.

Başımam-hatipler

MADDE 42 – (1) Başımam-hatipler ortak görevlere ilave olarak aşağıdaki görevleri yaparlar:

a) Kur'an-ı Kerimi güzel okuma, Kur'an-ı Kerim öğretimi, dini musiki, hitabet, hutbe hazırlama, aile ve dini rehberlik hizmetleri, sosyal hizmet kurumları ve hastanelerde yürütülen din hizmetleri, toplumun özel ilgiye muhtaç kesimlerine yönelik din hizmetleri, kadınlara yönelik din hizmetleri, çocuklara yönelik din hizmetleri, gençlere yönelik din hizmetleri, olağanüstü durumlarda din hizmetleri gibi Başkanlık hizmet alanlarından birini uzmanlık alanı olarak seçmek, alanıyla

ilgili çalışmalar yapmak ve yapılacak seminer, toplantı, hizmet içi eğitim gibi çalışmalara katılmak.

b) Görev yaptığı cami ve müftülükçe sorumluluk alanına verilen camilerdeki hizmetleri koordine etmek, buralarda yürütülen hizmetlerin daha etkin ve verimli olması hususunda projeler geliştirmek.

c) Müftülükçe sorumluluk alanına verilen camilerin görevlilerine rehberlik yapmak.

ç) Müftülükçe belirlenen program dâhilinde vaaz ve irşat hizmetlerinde görev almak.

d) Görev yaptığı mahallin dini hayatıyla ilgili ihtiyaç ve sorunları tespit etmek ve rapor hazırlamak.

e) Müftülükçe yapılacak hizmet içi eğitim seminerlerinde eğitici olarak görev yapmak

Müezzin-kayımlar

MADDE 43 – (1) Baş müezzin ve müezzin-kayımların ortak görevleri şunlardır:

a) Vakit namazları ile cuma, bayram, teravih ve cenaze namazlarında müezzinlik yapmak; sala vermek.

b) Güneşin doğmasına bir saat kala sabah ezanını okumak, her gün öğle namazından bir saat önce açıp yatsı namazından sonra kapatmak suretiyle camiyi gün boyu açık tutmak.

c) Kur'an-ı Kerim, meal/tefsir, hadis, siyer ve ilmihal konularının yer aldığı çalışma programını camide uygulamak.

ç) Camideki ses cihazları ile diğer teknik araç ve gereçlerin bakımını, korunmasını ve çalışır durumda bulundurulmasını sağlamak, cami minaresi ve ses cihazının ibadet maksadı dışında kullanılmasına engel olmak.

d) Cami ve çevresinin bakım ve temizliğini yapmak; şadırvan, abdest alma yeri ve tuvalet gibi yerlerin temizliğinin vakıf, dernek, köy tüzel kişiliği, belediye veya ilgililer tarafından yapılmasını sağlamak,

e) Teberrukat eşyasının temizlik, bakım ve korunmasını sağlamak.

f) İsteyen vatandaşlara Kur'an-ı Kerim okumayı öğretmek ve dini bilgiler vermek konusunda imam-hatibe yardımcı olmak, müftülükçe yapılacak program gereğince mukabele okumak, dini gün ve gecelerde düzenlenecek programlarda görev almak.

g) Türk Medeni Kanununa göre akdedilen nikâhtan sonra isteyenlere nikâhın dini merasimini icra etmek.

ğ) Cami ziyaretlerinin, İslam adabına ve güvenlik kurallarına uygun bir şekilde yapılmasını sağlamak; camilerin avlu ve müştemilatında satıcılık, dilencilik gibi ibadet huzurunu ihlal eden her türlü davranışı ve faaliyeti önlemek için gerekli tedbirleri almak.

h) Bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (l), (m) ve (n) bentlerinde sayılan cami dışı din hizmetlerinin verilmesinde görev almak.

ı) İmam-hatibin bulunmadığı zamanlarda imam-hatiplik görevlerini yapmak.

i) Görev alanı ile ilgili verilen diğer görevleri yapmak.

Baş müezzinler

MADDE 44 – (1) Baş müezzinler ortak görevlere ilave olarak aşağıdaki görevleri yaparlar:

a) Kur'an-ı Kerimi güzel okuma, ezanı güzel okuma, Kur'an-ı Kerim öğretimi, dini musiki ve hitabet gibi Başkanlık hizmet alanlarından birini uzmanlık alanı olarak seçmek, alanıyla ilgili çalışmalar yapmak ve yapılacak seminer, toplantı, hizmet içi eğitim gibi çalışmalara katılmak.

b) Müftülükçe sorumluluk alanına verilen camilerdeki müezzin-kayyımlara rehberlik etmek.

c) Ezanı güzel okuma ve dini musiki alanlarında açılan kurslarda eğitici olarak görev almak.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Ayça KILINÇ
Doğum Yeri ve Tarihi : Erzincan 03.09.1978
Medeni Hali : Evli
İletişim Bilgileri : aycacamsari@gmail.com
(GSM) : 0 532 643 26 55

EĞİTİM

1991-1995 Bursa Kız Lisesi Mezun
1996-2000 Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü
2016-... Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji
Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

İŞ DENEYİMİ

2000-2002 Niğde Altunhisar Çok Programlı Lise Müzik Öğretmenliği
2002-2008 Niğde Bor 100.yıl Y.İ.B.O. Müzik Öğretmenliği
2008-..... Niğde Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmenliği

YABANCI DİL

İngilizce

